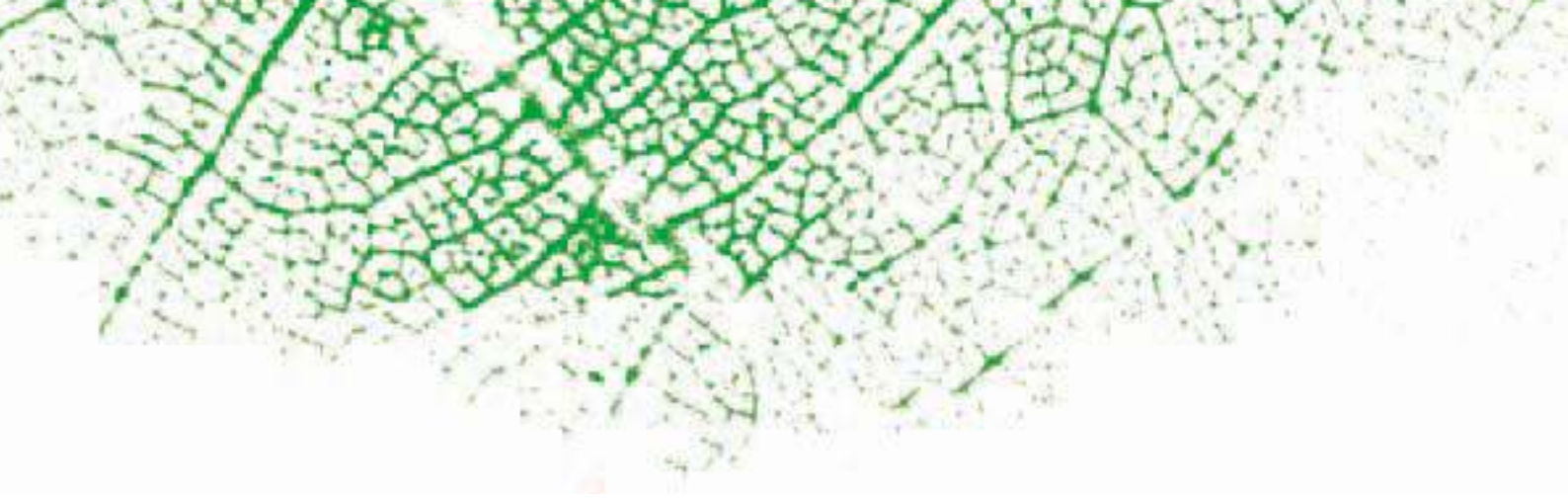

Puutarhaliitto Trädgårdsförbundet

VUOSIKERTOMUS 2015

Sisältö

Puutarhaliitto kasvattaa hyvinvointia

Monialaisen puutarha-alan intressien ja toimintaresurssien yhdistäminen	3
Kilpailukykyinen puutarhaelinkeino	3
Ajankohtaista Puutarhaliitossa	4

Elinkeinoon kehittäminen

Puutarhatuotannon kannattavuuden ja kilpailukyvyyn parantaminen	5
Maataloustuotannon ravinnekuormituksen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	6
Ruokapolitiikan ja ruokaketjun vastuullisuuden edistäminen sekä ihmisten ja kasvien terveyden turvaaminen	6
Viheralan toimintaedellytysten kehittyminen	7

Elinkeinoon toimintaa ja puutarhakulttuuria tukeva viestintä

Kotipuutarha-lehti menestyi media-alan murroksessa	8
Viherympäristö on arvostettu tietolähteenä	9
Tietoa ja elämyksiä Puutarha & kauppa-lehden välityksellä	10
Vuoden vihannes: sipulit	11
Vuoden Ympäristörakenne: Jokipuisto Kotkassa	11
Vuoden Avoin Puutarha: Reijo Pilpun puutarha	12
Puutarhaliiton paikallisyhdistystoimikunta ja Avoimet puutarhat 28.6.2015	13

Puutarhaliiton organisaatio

Henkilökunta	14
Jäsenistö, edustajisto, hallitus	15
Puutarhaliiton valiokunnat ja toimikunnat	16
Puutarhaliiton edustus eri yhteisöissä	17
Puutarhaliiton jäsenyys eri yhteisöissä	18
Puutarhaliiton hallituksen myöntämät ansiomerkit ja viirit	18
Puutarhaliiton valtionapuisen kehittämistoiminnan suoritteet vuonna 2015	19

Puutarhanumerot

Puutarhaliitto kasvattaa hyvinvointia

Perustettu vuonna 1925

Puutarhaliitto on puutarha-alan keskusjärjestö, jonka tehtävänä on varmistaa kotimaiselle puutarhaelinkeinoille riittävät toimintaedellytykset sekä parantaa kansalaisten hyvinvointia tasokkaan puutarhatuotannon, viheralan palveluiden ja puutarhaharrasteen keinoin.

Perustehtävämme:

Yhdessä tuottaa enemmän hyvää tuotetta, turvallista, terveellistä ravintoa ja vihreää, viihtyisää sekä virikkeellistä ympäristöä.

Keskusjärjestönä Puutarhaliitto toimii koko alan sekä tuotteiden arvostuksen ja houkuttavuuden lisäämiseksi että alan yhteisen mielipiteen muodostumiseksi ja intressien yhteensovittamiseksi. Puutarhaliiton toimintaa ohjaa hallitus, jonka jäsenet edustavat puutarha-alan eri sektoreita.

Puutarhaliiton toiminnan painopistealueet ovat:

- Monialaisen puutarha-alan intressien ja toimintaresurssien yhdistäminen.
- Puutarhaelinkeinoon kilpailukykyyn parantaminen.
- Puutarhakulttuurin ja -harrastuksen edistäminen.

Monialaisen puutarha-alan intressien ja toimintaresurssien yhdistäminen

Puutarhaliiton jäsenjärjestöt kattavat puutarha-alan kaikki osa-alueet. Mukana ovat ammattiviljelijä- ja viherjärjestöt, puutarha-alan koulutuksen saaneiden ja alan opiskelijoiden yhdistykset sekä eri puolilla Suomea toimivat puutarhaharrastajien yhdistykset.

Visiomme puutarha-alan intressien yhdistämisessä:

- Puutarhaliitto toimii vahvasti elinkeinon ehdoilla sekä voimakkaasti harrastustoimintaa edistäen.
- Järjestökentän toiminta on virtaviivaista ja kustannustehokasta.
- Ulospäin järjestöt näkyvät yhteisenä vahvana vaikuttajana.

Tavoite:

Tehokkaasti toimiva ja elinkeinoa palveleva järjestökenttä

Tavoitteemme ovat:

- Mahdollisimman korkea puutarha-alan yritysten ja ammattilaisten järjestäytymisaste
- Alan kannalta tarkoituksenmukaiset yhteistyömuodot järjestökentässä
- Järjestöjen resurssit tehokkaassa käytössä
- Ajan tasalla olevat järjestöjen palveluvalikoimat
- Ammattilaisten ja harrastajien paikallinen, alueellinen ja valtakunnallinen antoisa yhteistyö
- Kasvavan harrastajakunnan saaminen mukaan yhdistystoimintaan

Kilpailukykyinen puutarhaelinkeino

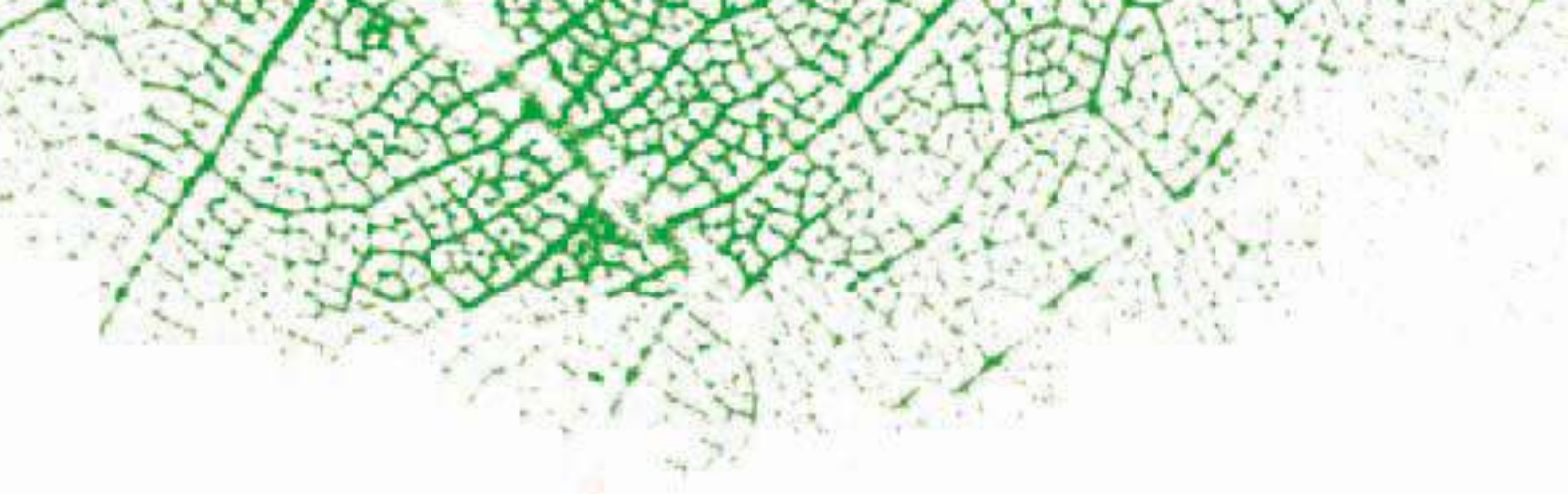
Puutarhaliiton kehittämistoiminnan keskeisin tavoite on alan yritysten kilpailukykyyn ja kannattavuuden parantaminen. Tästä huolehtivat Puutarhaliiton asiantuntijat. Tärkeimpiä tehtäviä on uusimman tiedon levittäminen alan ammattilaisille joukkoneuvonnan keinoin. Tärkeitä työvälineitä ovat Viherympäristö- ja Puutarha & kauppa -lehdet, oppaat, koulutustilaisuudet ja projektitutkimukset.

Valtakunnallisena kehittämisorganisaationa Puutarhaliitto saa maa- ja metsätalousministeriöltä valtionapua puutarhatalouden kehittämiseen. Puutarhaliiton ja maa- ja metsätalousministeriön välisessä tulossopimuksessa sovitaan vuosittain kehittämis- ja neuvontatoiminnan avaintulosalueista. Vuodesta 2012 on myös puutarhaneuvonnan johtoryhmä osallistunut luotsannut alan kehittämistoimintaa.

Elinkeinoon kehittäminen toteutetaan yhteistyössä tuotannollisten toimialajärjestöjen, Viherympäristöliiton ja palvelujärjestöjen kanssa. Tärkeitä yhteistyötahoja ovat alan toimintaedellytyksiin vaikuttavat viranomaiset, tutkimuslaitokset, oppilaitokset, järjestöt, kehittämishankkeet sekä yritykset.

Tavoite:

Kilpailukykyinen jatkuvasti kehittyvä elinkeino

Vuoden 2015 avaintulosalueet olivat:

- Kannattava ja kilpailukykyinen puutarhatuotanto
- Kuluttajalähtöinen puutarhatuotanto
- Ympäristövastuullinen tuotantotoiminta
- Alaa palveleva vahva yhteistyöverkosto
- Viheralan toimintaedellytysten kehittyminen

Elinvoimainen puutarhaharrastus

Vireä harrastajajoukko on elinehto puutarhaelinkeinnolle. Kestävän suomalaisen pihakulttuurin luominen ja puutarhanhoitoon innostaminen ovat Puutarhaliiton harrastepalveluiden kulmakivet. Tärkeimpiä työvälineitä ovat Kotipuutarha-lehti, joka valistaa ja innostaa, sekä puutarhanäyttelytoiminta, pihakilpailutoiminta ja valtakunnallinen Avoimet puutarhat -päivä. Keskeisessä asemassa ovat myös aktiiviset ja osaavat paikallisyhdistykset kotipuutarhureineen, jotka

parantavat ympäristömme viihtyisyyttä ja tarjoavat toimintamahdollisuuksia suomalaisille puutarhayrittäjille.

Tavoite:

Elinvoimainen ja monipuolistuva puutarhaharrastus

Alueellisten puutarhaseurojen asioita Puutarhaliitossa hoitaa paikallisyhdistystoimikunta, jonka työn tarkoituksena on:

- Puutarhakulttuurin kehittäminen.
- Puutarhaharrastuksen arvostuksen parantaminen.
- Paikallisyhdistysten toiminnan aktivoiminen.
- Yhteistyön rakentaminen muihin puutarha-alan järjestöihin ja toimijoihin sekä alaa edistäviin yhteistyötahoihin.

Ajankohtaista Puutarhaliitossa

Puutarhaliiton hallitus kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa, joista kaksi oli sähköpostikokousta. Työvaliokunta ja sijoitustiimi kokoontuivat molemmat kerran. Kokouksia oli tavallista enemmän, koska järjestön strategiaa uusittiin. Liitossa tapahtui myös toimitusjohtajan vaihto, mikä vaati erillisiä päätöksiä.

Hallitus oli käynnistänyt edellisen vuoden kesäkuussa liiton strategiatyön yhteistyössä konsulttitoimisto GoGrow'n kanssa. Työ valmistui keväällä 2015. Uudeksi teemaksi valittiin "Puutarhaliitto kasvattaa hyvinvointia". Samalla laadittiin alustavat tavoitteet mm. Kotipuutarha-lehden toiminnan kehittämiseksi, neuvontatyölle, viestinnälle ja verkostoitumiselle. Liiton toimihenkilöistä koostuva strategiatiimi kokoontui useita kertoja kokoamaan taustatietoa ja valmislemaan toimintaympäristöanalyysiä. Aikaisemmin oli jo toteutettu sidosryhmien syvähaastattelut ja alkukeväästä 2015 suoritettiin laaja jäsenkysely jonka jälkeen viimeisteltiin strategisia linjauksia.

Puutarhaliiton talustilanne oli koko vuoden tasapainossa. Menoja oli jo aikaisemmin karsittu mm. Kotipuutarha-lehden osalta ja tulokertymää helpottivat KevätPuutarha-näyttely ja Maiju ja Yrjö Rikalan säätiöltä saatu 90-vuotis huomionosoitus.

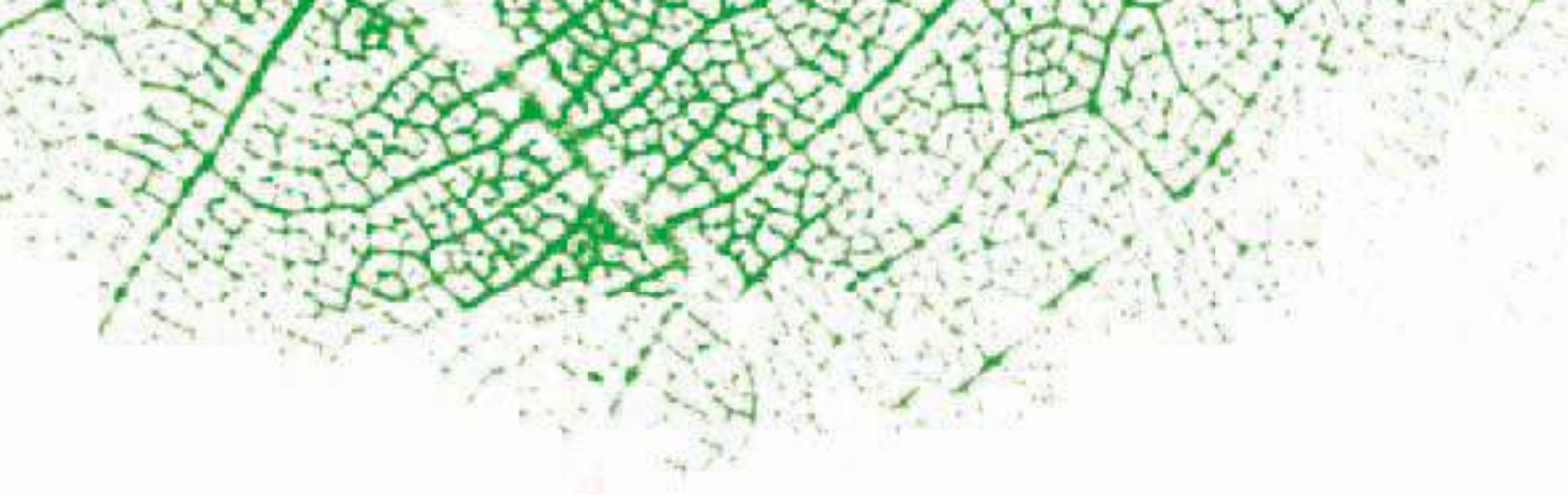
Puutarhaliitto vietti 90-vuotista juhluvuottaan, mitä juhlistettiin edustajiston kokouksen (27.3.) yhteydessä juhlalounaalla ja esitelmällä sekä sidosryhmille suunnatussa tilaisuudessa Teurastamolla joulukuussa.

Risto Lehto kertoi juhlapuheessaan menneestä ja luotsasi tulevaa.

Teurastamolla oli hyvä tunnelma koko illan.

Siellä keittiömestaria Kari Aihinen esitteli uusia kasvisreseptejä jouluruuiksi.

Kotipuutarha-lehden osalta edellisen vuoden sopeuttamistoimet auttoivat ja niillä pystyttiin tasapainottamaan taloutta, joka oli heikentynyt mm. printtimedian ilmoitusmyynnin ja levikin laskun myötä. Viime vuosien aikana kaikki lehtitalot ovat kärsineet samasta ilmiöstä. Sijoitustoiminnan tuotot kehittivät positiivisesti hyvän pörssivuoden ansiosta, mikä osaltaan auttoi tasapainottamaan tulosta.

Puutarhaliiton henkilöstö säilyi samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin Kotipuutarha-lehden osalta oli jo tehty ulkoistamispäätöksiä. Liiton henkilökunta vähentyi eläköitymisen seurauksena, koska johdon sihteerin tehtävää ei täytetty.

Puutarhaliiton toimitusjohtaja Katarina Lassheikki irtisanoutui tehtävästään toukokuun loppuun mennessä ja siirtyi erityisasiantuntijan tehtävään osa-aikaisena. Toimitusjohtajan paikka laitettiin välittömästi haettavaksi ja siihen valittiin MMM, puutarha-agronomi Timo Taulavuori, joka aloitti työssä 1.9. alkaen. Kesän ajan toimitusjohtajan tehtäviä hoiti sijaisena Jyri Uimonen.

Annetut lausunnot

- Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksesta kasvihuonetuotannon tuesta
- Lausunto luonnoksesta hallituksen valtioneuvoston asetukseksi kaupan pitämisen vaatimuksista
- Lausunto hallituksen esityksestä laiksi kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain muuttamisesta Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi maatalouden tukien toimeenpanosta
- Lausunto Helsingin opetusvirastolle luonto- ja ympäristöalan perustutkinnosta Helsingissä

Elinkeinoon kehittäminen

Puutarhaliiton kehittämis- ja neuvontatoimintaa on tehty yhteistyössä Puutarhaliiton toimialajärjestöjen, Kauppapuutarhaliiton, Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liiton, Taimistoviljelijöiden ja Viherympäristöliiton kanssa. Näin varmistetaan, että neuvonnan ja kehittämisen painopisteet vastaavat yrittäjien tarpeita. Puutarhaliiton neuvonnasta ja kehittämisestä vastaavat asiantuntijat tekevät tiivistä yhteistyötä myös ProAgrian maaseutukeskusten neuvojen sekä tutkijoiden ja kehittämishankkeiden asiantuntijoiden kanssa.

Maa- ja metsätalousministeriön kanssa sovitut kehittämisen avaintulosalueet on huomioitu liiton kehittämistoiminnan strategiassa ja käytännön toimissa.

Yhteistoimintaa neuvonnan parissa tiivistettiin muun muassa tekemällä ProAgrian ja ruotsinkielisten jär-

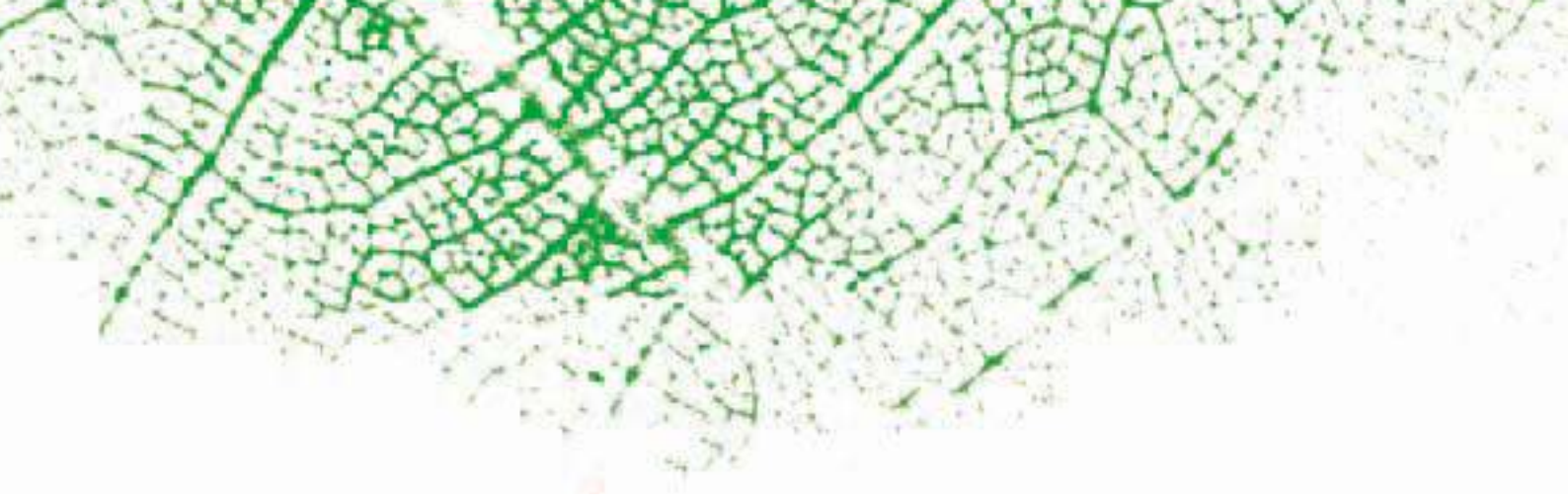
jestöjen (SLC ja STF) kanssa yhteinen esite Suomen puutarhaneuvojat.

Maa- ja metsätalousministeriön kanssa sovittuja puutarhatalouden kilpailukyvyyn vahvistamisen avaintulosalueita vuonna 2015 olivat:

- Maataloustuotannon kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantaminen sekä maatalouden rakenne- ja tuottavuuskehityksen edistäminen
- Maataloustuotannon ravinnekuormituksen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- Ruokapolitiikan ja ruokaketjun vastuullisuuden edistäminen sekä ihmisten ja kasvien terveyden turvaaminen

Lisäksi Puutarhaliiton kehittämistoiminnan avaintulosalueisiin kuuluu:

- Viheralan toimintaedellytysten kehittyminen

Puutarhatuotannon kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantaminen

Tekninen ja energianeuvonta on perusta kannattaville investoinneille. Tähän liityen saimme useita toimeksiantoja ja järjestimme ryhmäkoulutuksia. Lisäksi laadittiin ja julkaistiin aiheesta asiantuntijakirjoituksia ammattilehdissä. Aihe oli esillä myös koulutus- ja sidosryhmätilaisuuksissa.

Uusia teknisiä ratkaisuja ja innovaatioita haettiin mm. opintomatkoilla. Esimerkiksi marjanviljelijöille järjestettiin opintomatka Pohjois-Italiaan, lisäksi osallistuttiin Pohjoismaiseen neuvotattapaamiseen. Opintomatkoilla kartutettua tietoa on jaettu edelleen ammattilehtikirjoituksissa ja mm. luentopäivillä, joita on järjestetty seitsemän kuluneen vuoden aikana. Myös viljelijöiden ryhmätapaamisissa on vaihdettu ahkerasti kokemuksia

ja kerrottu uusista ratkaisuista. Ryhmätapaamisia järjestettiin yhteensä 16 vuoden aikana.

Alkukeväästä pidettiin yksi koulutuspäivä tuottajaorganisaatiojärjestelmistä kiinnostuneelle tuottajaryhmälle. Puutarhaliiton asiantuntija osallistui myös MMM:n ja Mavin järjestämään tuottajaorganisaatio toiminnan strategiaseminaariin.

Hämeen Ely-keskuksen TÄSMÄ-rahoituksella jatkettiin Uudistuva asiantuntijuus –koulutusohjelmaa, johon osallistui viisi Puutarhaliiton asiantuntijaa. Kaksivuotisen koulutuksen käynnistäjänä toimivat Hamk:in lisäksi Puutarhaliitto ja LUKE. Koulutus päättyi elokuussa.

Maataloustuotannon ravinnekuormituksen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Kasvihuoneyritysten energiankulutusta on pyritty vähentämään sekä talous- että ympäristösyistä. Siinä onkin onnistuttu. Vaikka energiankulutus on vähentynyt, on kasvihuonevihanesten tuotanto lisääntynyt. Kasvihuonetuotannossa on siirrytty enenevässä määrin pois raskaan polttoöljyn käytöstä. Sitä on korvattu kiinteillä turve-, puu- ja peltopohjaisilla polttoaineilla. Tässä kehityksessä on tekniikan asiantuntijamme työpanoksella ollut keskeinen rooli. Lisäksi aiheesta on ollut useita asiantuntijakirjoituksia ammattilehdissä ja se on ollut esillä myös koulutus- ja sidosryhmätilaisuuksissa.

tuksia ammattilehdissä ja se on ollut esillä myös koulutus- ja sidosryhmätilaisuuksissa.

Nikolai ja Ljudmila Borisoffin puutarhasäätiön rahoittamassa hankkeessa käännettiin professori Risto Tahvosen käsikirjoituksesta kasvihuonetuotannon oppikirja ”Styrning av odlingsförhållanden i modern växthusproduktion”. Mukana hankkeessa oli myös Svenska Trädgårdsförbundet. Noin 100-sivuinen oppikirja valmistui lokakuussa.

Ruokapolitiikan ja ruokaketjun vastuullisuuden edistäminen sekä ihmisten ja kasvien terveyden turvaaminen

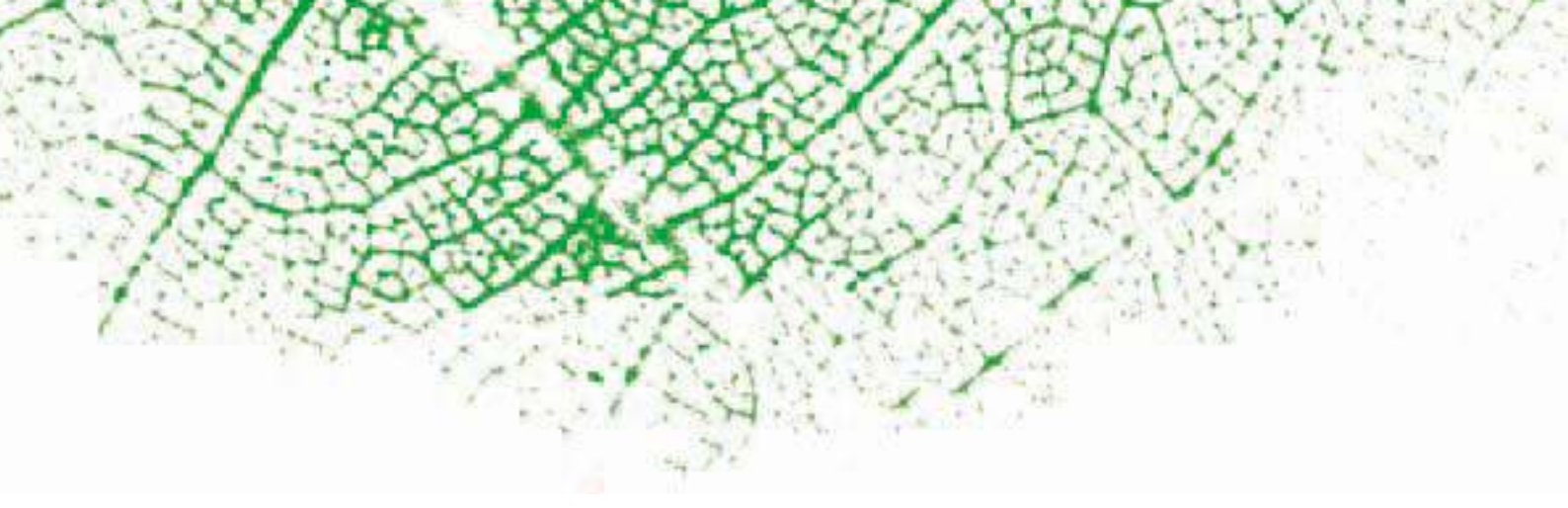
Sidosryhmä- ja ohjausryhmäkokouksissa on edistetty integroidun kasvinsuojelun jalkauttamista. Näitä tilaisuuksia on ollut useita, mm kasvinterveys-alajaosto (4 kokousta), kasvinsuojelun ja kasvinsuojeluaineiden neuvottelukunta (4 kokousta), NAP ohjausryhmä (2 kokousta), Tervetarha-hankkeen ohjausryhmä (1 kokous), sekä Kasvinsuojeluseuran hallitus (2 kokousta) ja Kasvinsuojeluseuran puutarhajaosto (2 kokousta).

Kasvinsuojeluainevalikoimaa on laajennettu hakeamalla yksi koetointilupa (NeemAzal), kaksi 120 vrk:n hätälupaa (Coragen ja Movento) sekä viisi minor

use-lupaa (Cerone, Signum sekä kolme eri MCPA-valmistetta).

Kesäkuussa valmistui opasvihko Kasvinsuojeluai-
neet ja ympäristö, jossa käytännön läheisellä tavalla esitetään erilaisia ratkaisuja ympäristövastuulliseen kasvinsuojeluaineiden käyttöön. Vihko oli jaossa Lepaan puutarhanäyttelyssä. Opasvihko sopii laatujärjestelmien tukimateriaaliksi ja käytettäväksi IPM-kasvinsuojelukoulutuksissa.

Puutarhaliiton asiantuntija oli IPM kouluttajana Tuke-

sin järjestämässä kasvinuojelukouluttajien koulutustilaisuudessa. Puutarhaliiton asiantuntija on osallistunut kesäkuussa EU:n järjestämään (ja matkakulujen sekä kurssimaksun osalta rahoittamaan) kasvinuojelukouluttajille tarkoitettuun koulutukseen Ateenassa.

Laatutarha-auditoijille on järjestetty useita koulutustilaisuuksia. Pari uutta auditoijaa on myös koulutettu. Syksyllä aloitettiin Laatutarha-viljelijäohjeiston sekä Pakkaamo-ohjeiston päivitystyö. Samalla oli tarkoitus käynnistää uusien versioiden vertaisarviointi Eivirassa tavoitteena hyväksyttää ohjeistot kansallisiksi hyvän tuotantotavan ohjeiksi. Verkkotiedotusta on selkiytetty ja kaksikielisyyttä vahvistettu, ja osa tukimateriaalista on myös päivitetty. Neuvonnallisia Laatutarha-auditoiteja on tehty Puutarhaliiton toimesta 24 kpl.

Uutena palveluna on tarjottu laatujärjestelmäkonsultointia kuudelle yritykselle, josta mm. yhden yrityksen johdolle järjestettiin räätälöity HACCP koulutus. Kyseisellä yrityksellä on jatkojalostusta. Kasvisalan elintarvikehuoneistojen neuvontapalveluiden kehittämiseen kiinnitetään nykyistä enemmän huomiota jatkossa. Laatujärjestelmäkonsultointipalveluiden tueksi on laadittu koulutusmateriaalia ja tukimateriaalia. Lisäksi on pidetty viisi koulutuspäivää tai tietoiskua puutarhayrittäjäryhmille. Laatujärjestelmäinfoa jaettiin aktiivisesti Puutarhaliiton osastolla Lepaan näyttelyssä

Erillisessä Ruokaketjun rahoittamassa hankkeessa on viety kasvien alkutuotannon sertifiointijärjestelmää käytäntöön ja tuotettu käyttöönnottoa tukevaa kirjallista materiaalia. Tätä tukeva nettitiedotus on myös kattavaa ja viljelijöille on järjestetty useita koulutustilaisuuksia tuoteturvallisuuden varmentamisesta. Lisäksi on tehty 11 viljelmäneuvontakäyntiä sekä järjestetty kaupan ja kasvien pakkaamojen edustajien kanssa kaksi neuvottelutilaisuutta, joissa on haettu ratkaisua pakkaamojen laatujärjestelmätarpeeseen. Tärkeitä sidosryhmätalaisyksiksi, joihin asiantuntijapanoksella on aktiivisesti osallistuttu, on ollut useita yhteensä yli 50. Kantavia teemoja näissä on ollut energiatehokkuus (Motivan sparraustyöpaja), järjestelmällinen laatutyö ja elintarviketurvallisuus (mm Oiva-ohjausryhmä), puutarha-alan koulutuksen kehittäminen, puutarha-alan tulevaisuus ja strategiatyö, sekä vieraskasvilajien ja kasvinuojeluriskien hallinta.

Asiantuntijat ovat kirjoittaneet useita asiantuntijakirjoituksia liittyen ruokaketjun vastuullisuuteen ja kasvien terveellisyteen ammattilehdissä. Aihe on ollut esillä myös koulutus- ja sidosryhmätalaisyksissä. Lisäksi tavoitetta on edistetty osallistamalla puutarha-alan ammattilaisten ajankohtaispäiviin.

Viheralan toimintaedellytysten kehittyminen

Viheralan kehittämistyötä on tehty yhteistyössä viheralan kattojärjestön Viherympäristöliitto ry:n, Taimistoviljelijät ry:n ja Viher- ja ympäristörakentajat ry:n kanssa. Kehitystyön tueksi on pidetty säännöllisesti viherjärjestöjen toimihenkilöjohtajien palaverit.

Koko viheralalle suunnattua Viherympäristö-lehteä ja sen B-numerona julkaistavaa Vihreää kirjaa on julkaistu ja edelleen kehitetty yhteistyössä Viherympäristöliiton kanssa. Julkaisuyhteistyöstä raportoidaan tarkemmin luvussa "Elinkeinotoimintaa ja harrastusta tukevaa viestintää".

Viher- ja ympäristörakentajat ry:lle tarjottiin osa-aikaisen toiminnanjohtajan palvelut ja Viherympäristöliitto ry:lle osa-aikaisen pääsihteerin ja Viherpäivävastaavan palvelut. Taimistoviljelijät ry:lle tarjottiin osa-aikaisen toiminnanjohtajan palvelut.

Näyttelypuistotoiminnan edistämiseen on osallistuttu Kotipuutarhalehden osastolla ja Marketanpuiston ystävät ry:n hallitustyön kautta.

Puutarhaliitto on osallistunut Vuoden ympäristörakentaminen -kilpailun järjestämiseen.

Taimitarhaviljelijöiden yhteistyötä, on tehty osana valtionapuista kehittämistoimintaa ja yhteistyössä Taimistoviljelijät ry:n kanssa.

Vuoden aikana on osallistuttu Viherympäristöliiton järjestämän Valtakunnallisen Vihervuoden 2016 suunnitteluun.

Elinkeinoon toimintaa ja puutarhakulttuuria tukeva viestintä

Kotipuutarha -lehti perustettiin 1941

Kotipuutarha-lehti menestyi media-alan murroksessa

Kotipuutarha-lehti ilmestyi värikkäänä puutarha-alan harrastajien lehtenä 10 kertaa. Palaute lehden sisällöstä ja asiantuntemuksesta on ollut erinomaista.

Kotipuutarhan markkinointi vuonna 2015 alkoi vuodenvaihteen perinteisellä suoramarkkinointikampanjalla, jonka tulos puhelinmarkkinoinnin tuella oli kohtuullinen. Lisäksi vuoden aikana tehtiin useita sähköpostitse toteutettuja markkinointikampanjoita. Kotipuutarhan sähköpostimarkkinoinnin rekisteri on koko ajan kasvanut ilahduttavasti ja sähköpostimarkkinointi on työmäärään ja kustannuksiin nähden edullista.

Kotipuutarha on jatkanut aktiivista läsnäoloaan sosiaalisessa mediassa. Sen vuonna 2011 perustettuun Facebook-ryhmään kuuluu tällä hetkellä 6.300 jäsentä, joista 1.300 on tullut vuoden 2015 aikana.

Lehden internet-sivuja on uudistettu vähitellen. Sivuston käyttäjäksi kirjautumalla kävijöiden on mahdollista ladata itselleen myös artikkeleja erilaisista ajankohtaisista aiheista. Seuraava suurempi sivustouudistus on budjetoitu toteutettavaksi syyskesällä 2016.

Kotipuutarhan verkkosivujen lehtiarkisto on avoinna kaikille kestotilaille, joilla on voimassa normaali-, jäsen- tai opiskelijahintainen tilaus. Lehtiarkiston uudistusprojekti käynnistettiin loppuvuodesta 2015.

Kotipuutarha-lehdellä oli huhtikuussa 2015 Helsingin Kevätpuutarha-messuilla oma kaksiosainen osasto. Toisessa osassa pidettiin puutarha-aiheisia tietoisuuksia ja toisella puolella käytävää myytiin lehtitilauksia ja muita puutarhatuotteita. Lisäksi lehden päätoimittaja piti joka päivä messujen ohjelmavälillä esityksen sipulien kasvatuksesta. Mukana oltiin myös Vantaan asuntomessuilla.

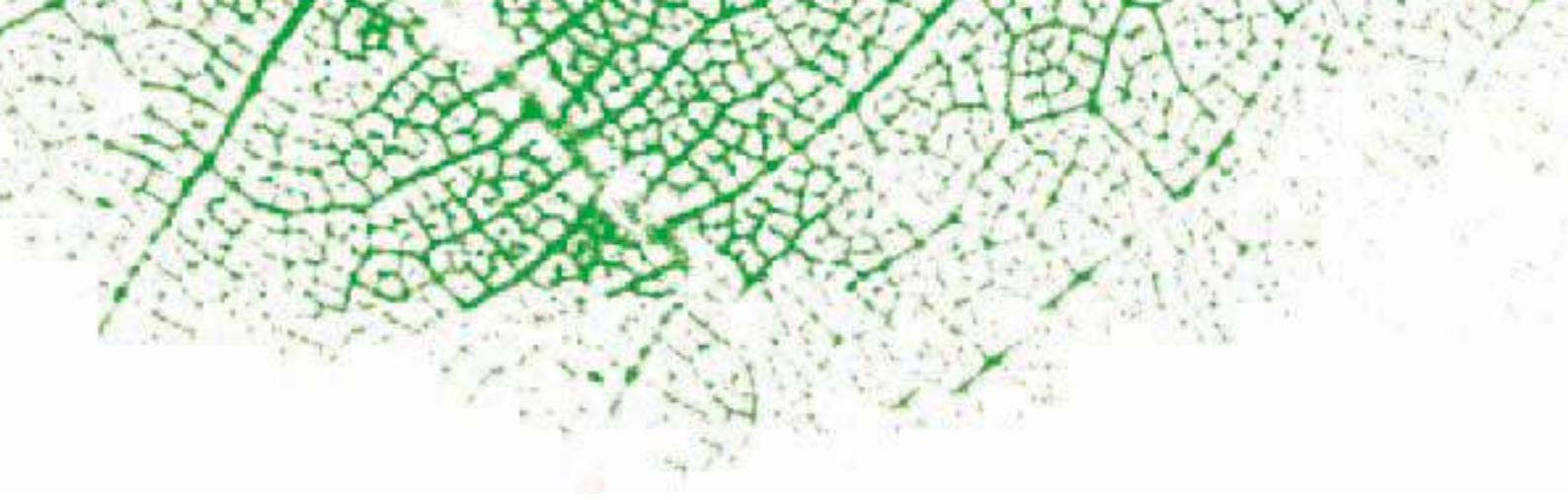
Kotipuutarha osallistui pienemmällä osastolla myös Tampereen Puutarhamessuille ja Piha & Puutarha-messuille Turussa. Messujen tuotemyynnin tulos oli tyydyttävä ja lehtitilauksien myynti kohtuullinen. Lukijamatkat suuntautuivat toukokuussa Chelsea Flower Show'hun Lontoon ja toinen kesäkuussa Ranskan Normandiaan.

Kotipuutarha osallistui aktiivisesti kesäkuun viimeisenä sunnuntaina järjestetyn Avoimet Puutarhat -päivän markkinointiin. Tapahtumaan osallistui satoja yksityisiä ja julkisia puutarhoja ympäri Suomea, minkä vuoksi tapahtumissa oli yleisöennätys.

Puutarhaliiton kuva-arkiston myynti vuonna 2015 oli vaatimatonta ja kuvien käyttö keskittyi lähinnä Kotipuutarha-lehteen. Vuosien varrella arkistoon kertyneitä diakuvia ryhdyttiin syksyn aikana palauttamaan valokuvaajille.

Yhteistyö puutarha-alan eri toimijoiden kanssa jatkui. Yhdessä Kekkilän, Puutarha Tahvosten, Ruduksen ja Tikkurilan kanssa Espoon Marketanpuistoon perustetulla osastolla järjestettiin toukokuussa suosituimmille puutarhabloggaajille oma tapahtuma, joka sai paljon bloginkävyyttä. Lokakuussa osastolle istutettiin talkootyönä yli 1.000 kukkasipulia värittämään osastoa keväällä.

Sisältö- ja markkinointiyhteistyö Suoramedia Oy:n Suomalais-sivuston kanssa jatkui. Vuoden aikana Suoramedia myytiin Freemium Media Oy:lle, jonka kanssa sovittiin yhteistyön jatkumisesta.

Mediamaailma elää murrosvaihetta, eikä kukaan pysty ennustamaan, millaiseksi se lähivuosina muodostuu. Perinteisen lehdistön yhteinen ongelma ovat olleet vähenevät lehtitilaukset ja laskeva levikki. Samalla yhä useampi ilmoittaja on siirtänyt markkinointinsa painopistettä lehdimainonnasta internetiin ja sosiaaliseen mediaan, jonne virtaa jo suurin osa markkinointirahoista. Tämä kaikki heijastui myös Kotipuutarha-lehden talouteen. Vuoden 2014 tarkastettu levikki oli 26.378 kpl, kun se vielä edellisenä vuonna oli liki 30 000 kpl.

Viherympäristö on arvostettu tietolähteenä

Viherympäristö-lehdellä oli 23. vuosikerta. Lehdestä ilmestyi edelleen kuusi numeroa. Maaliskuussa ilmestyi viheralan laajin ja kattavin osoite- ja palveluhakemisto, Vihreä Kirja. Sen osoitteellinen jakelu oli 15 000 kappaletta. Se on merkittävä viheralan markkinointi- ja tiedotussatsaus alan sidosryhmiin. Vihreä Kirja menee viheralan ammattilaisten lisäksi arkkitehtitoimistoihin, isännöitsijätoimistoihin, rakennuttajille ja suurten taloyhtiöiden hallitusten puheenjohtajille. Vihreällä Kirjalla on oma internet-sivusto, jonka hankintahakemistoon pääsevät mukaan vain Vihreässä Kirjassa ilmoittavat tahot. Sivuston uudistettu niin, että sekä lehden että Vihreän Kirjan sivustot ovat synkronissa keskenään (aukeavat yhteiselle etusivulle).

Viherympäristön teemat 2015:
Viherympäristö oli mukana Aikakausmedian tutkimuksessa ammatti- ja järjestölehdille. Sen mukaan peräti 51 % sanoo lukevansa lehden jokaista numeroa yleensä yli tunnin verran. 85 % lukee lehden jokaisen numeron. Lehti koetaan tärkeäksi, jopa 61 % sanoo sen olevan tärkein ammattitiedon lähde.

Teemat vuonna 2015:

1. Viheralan tulevat haasteet. Viherpäivät. Kestävä kehitys haastaa perinteisen suunnittelun. Kierrätystuotteet, uusiokäyttö, energiansäästö, paikalla ja paikallisesti tehtävät materiaalit ja tuotteet.
2. Viheralueiden kustannustehokkuus. Tietojärjestelmät, raportointi, monitoimilaitteet ja -koneet, koulutus tuottavuuden lisääjänä.
3. Viheralueiden myönteiset vaikutukset. Tutkimustietoa. Kampanjoita ja hankkeita maailmalta. Työergonomia, tutkittua tietoa.
4. Puunhoidon erikoisnumero. Yhteistyö Suomen

Puunhoidon Yhdistys ry:n kanssa. Myös työturvallisuus, työvälineet, valjaat.

5. Ilmastonmuutos. Kansipihat. Rajatut kasvualustat kansipihoilla, Vesieristys. Kansipiharatkaisuja, erilaiset käyttötavat.

6. Ympäristövalaistus. Maisema-arkkitehtien ja maisemasuunnittelijoiden näkemyksiä valaistuksesta. Esimerkkejä.

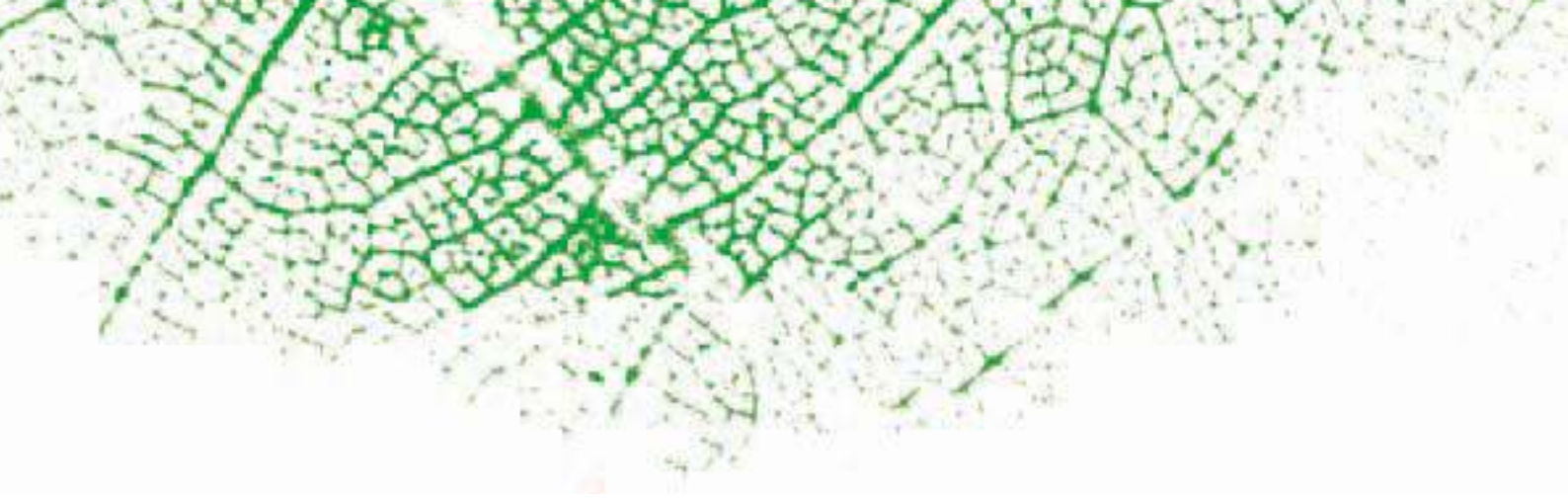
Osoitteessa viherymparisto.fi löytyvät sekä Viherympäristön että Vihreän kirjat sivut. Lehden uutissisältöä purettiin lehden nettisivuilla.

Vihreän Kirjan Teemasisältöä:

- Asunto- ja kiinteistöyhtiöpihaa koskevat määräykset.

- Piharemontti prosessina, mitä siihen sisältyy? Kasvillisuuden hoito yhtiöpihassa.

Tietoa ja elämyksiä Puutarha & kauppalehden välityksellä

Puutarha & kauppalehti on Puutarhaliitto ry:n ja Kauppapuutarhaliitto ry:n julkaisema alan ammattilehti. Vuonna 2015 lehti ilmestyi 21 kertaa, ja Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liiton jäsenlehti oli näistä 12 numerossa.

Lehden 19. ilmestymisvuoden joka numerossa oli oma teemansa. Sen ohella kussakin numerossa oli nimetty tietty kasvi aihe. Lehden numerossa 17 ilmestyi P&k Juliste, jonka aiheena oli omenalajikkeiden TOP10.

P&k on jakanut Lepaa-näyttelyn yhteydessä Huippuosasto-palkinnon parhaasta kaupallisesta vireestä vuodesta 2010 lähtien. Vuonna 2015 Huippuosastotunnus myönnettiin Norcar BSB Oy:lle.

P&k:n Vuoden 2015 asiantuntijaksi valittiin Luken tutkija Anu Koivisto, joka on perehtynyt erityisesti puutarhayritysten talouteen.

Vuoden 2015 numeroissa 1 julkaistiin vihannesten ja numerossa 21 marjojen ja hedelmien kasvinsuojeluliitteet. Biologinen torjunta oli teemana numerossa. Avomaa- ja kasvihuonemaavihannekset, marjat, hedelmät sekä lähiruoka olivat omina teemoinaan vuoden aikana. Myös vihertuotanto ja taimistot, puutarha- ja tukkukauppa, brändit ja pakkaukset sekä työ käsiteltiin teemoina vuoden 2015 aikana ilmestyneissä lehdissä.

Numero 13 oli samalla Lepaa 2015 -näyttelyn opas ja numerossa 15 pureuduttiin näyttelyn uutuuksiin. Numero 14 jaettiin kaikille puutarhaopintonsa vuonna 2015 aloittaneille opiskelijoille. Lehden toimittajien valokuvien satoa esitellään perinteisesti puutarhakalenterissa, joka ilmestyi numeron 19 yhteydessä.

Lehden vakiopalstoja olivat kolumnit, Tapaamassa-, Miten on- ja Tätä mieltä-palstat. Tuoreet-sivuilla kerrottiin ajankohtaisista asioista. Kussakin numerossa oli puutarhajärjestöjen ja alan asiantuntijoiden kirjoittamina kaksi neuvonta-kirjoitusta. Tulevaisuuden tekijät -palstalle puutarha-alan oppilaitosten opiskelijat tuottavat sisällön.

Suomen Kukkakauppiasliitto ry käyttää jäsenlehtenään kukkakauppa-alan uutis- ja ammattilehti P&k Floristia, joka ilmestyi vuonna 2015 kahdeksan kertaa. P&k Floristissa muun muassa kuvattiin Koeostajan kokemuksia, esiteltiin alan trendejä ja kerrottiin vuoden aikana useista kukkasidontakilpailuista.

Vuoden vihannes: sipulit

Vuoden Vihanneksen valitsevat vuosittain puutarhalaan keskusjärjestö Puutarhaliitto ry ja Kotimaiset Kasvikset ry apunaan muut alan järjestöt ja asiantuntijat. Valinnan tavoitteena on monipuolistaa vihannesten käyttöä ja tuntemusta. Vuoden Vihannes on valittu ensimmäisen kerran vuonna 1967.

Sipulit ovat monipuolinen ja suosittu kasvislaji, jonka monimuotoisuus sekä makumaailma vaihtelevat ruohosipulista punasipuliin. Suomessa kasvien kulutuslukujen valossa sipulit ovat sijalla neljä. Kärkisijojä ovat tomaatti, porkkana ja kurkku. Maailman kasvikaupassa sipuli on tomaatin jälkeen merkittävin kasvis, sitä on viljelyssä yli 20 erilaista

tyyppiä. Kauppojen valikoimissa on tuttuja kepa- ja punasipulin rinnalla muun muassa salotti- ja makea sipulia, purjoa ja kevätsipulia. Erilaisten sipulien suosio on ollut myös meillä kasvusuunnassa.

Teemavuoden tiedotuksessa sipulin hyviä ominaisuuksia on korostettu. Sipuli on käyttötavoiltaan yksi monipuolisimmista kasviksista. Sipuli on ekologinen ja myös edullista ruokaa. Sipulit ovat lisäksi funktionaalisia elintarvikkeita, joilla on tutkimusten mukaan terveyttä edistäviä vaikutuksia.

Teemavuoden aikana tuotettiin taustapaketti Puutarhaliiton ja Kotimaisten kasvien nettisivuille.

Vuoden Ympäristörakenne: Jokipuisto Kotkassa

Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tavoitteena on tehdä tunnetuksi tasokkaita ympäristökokonaisuuksia, joissa hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella on luotu esteettisesti ja toiminnallisesti kestävä, hyvä ympäristö. Palkinto jaettiin nyt 25. kerran.

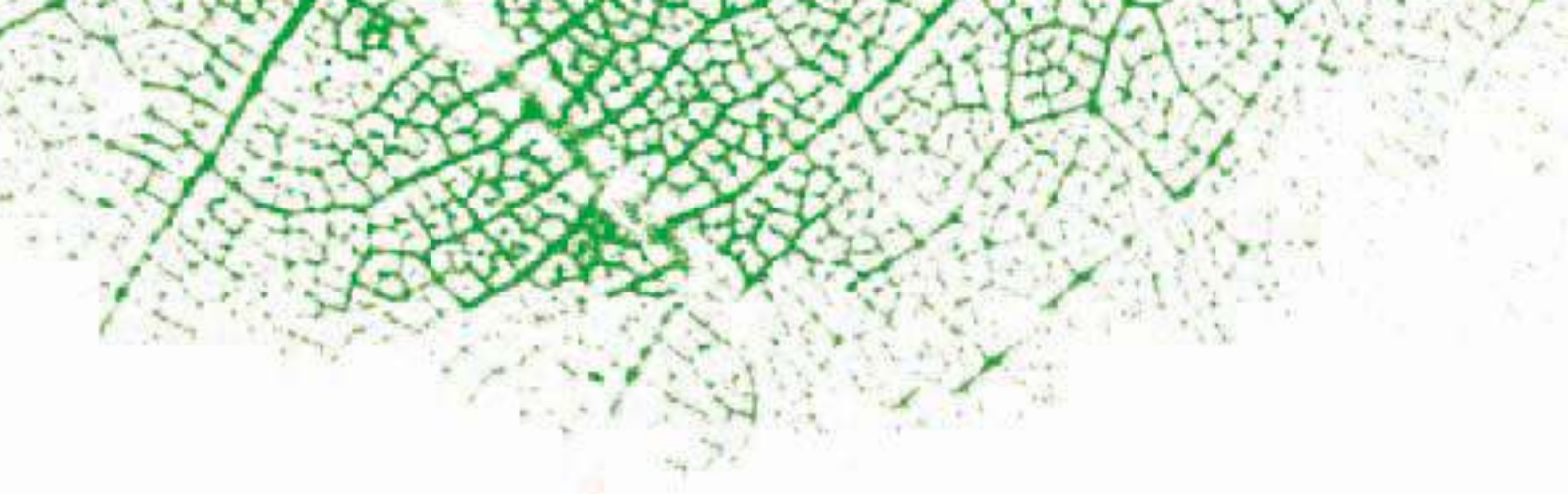
Vuoden 2015 Puutarhaliiton ja Rakennustuoteteollisuus RTT:n kilpailun voittajaksi valittiin Jokipuisto Kotkassa. Kilpailun tulokset julkistettiin 11.2.2016 Valtakunnallisilla Viherpäivillä Jyväskylässä.

Vuosina 2012 - 2015 rakennettu puisto on runsaudensarvi korkealaatuisesti toteutettuja kasvi-, kivi- ja vesiaihteita. Välillä alennustilassa ollut jokivarsi on

kokenut arvopalautuksen. Suositussa puistossa on nähtävää ja tehtävää kaikille kaikkina vuodenaikoina. Erityisen kiitoksen ansaitsee aikaisemmin toisarvoisen ranta-alueen rakentaminen osaksi Karhulan keskustan liikunta- ja vapaa-aikakokonaisuutta. Kunniakirjat saivat rakennuttamisesta Kotkan kaupunki, suunnittelusta Kotkan kaupungilta Heikki Laaksonen ja Anne Vilkki-Lanu sekä toteutuksesta Kotkan kaupungin puistotoimen rakentaja- ja kunnossapitoyhdistys ja Vikmanin Kivi Oy. Lisäksi kunniakirjat luovutettiin perennoja toimittaneelle Terolan Taimitarhalle ja kuvanveistäjä Antti Maasalolle Alkulähteellä-teoksesta.

kuva. Sirkka Saarinen

Vuoden Avoin Puutarha: Reijo Pilpun puutarha

Reijo Pilpun puutarha sai Vuoden 2014 Avoin Puutarha –tunnustuspalkinnon Kevätpuutarhamesuilla 2015 Helsingissä. Tunnustus luovutettiin nyt kolmatta kertaa.

Tunnustuksella halutaan nostaa esille Avoimet puutarhat teemapäivään osallistuneita elämyksellisiä puutarhoja ja tukea suomalaista puutarhakulttuuria ja puutarhaharrastusta.

Valintakriteereinä ovat mm. huolellinen tapahtumaan valmistautuminen. Lisäksi kriteereinä olivat kokemusten jakaminen, vinkkien antaminen tapahtuman kehittämiseksi sekä aktiivinen tiedottaminen. Puutarhan elämyksellisyys on tärkeä peruste valinnalle.

Raati halusi valinnallaan kannustaa pohjoisen puutarhoja aktiivisemmin mukaan Avoimet puutarhat – tapahtumaan. Reijo Pilpun elämyksellinen kukkapuutarha on rakennettu itse Asunto-osakeyhtiö Yliornion Nuuskankairan yhteiselle maa-alueelle.

Vuoden Avoin Puutarha -tunnustuspalkinnon lunasti Reijo Pilpun naapuri Aira Permi. Kuvassa myös Katarina Lasssheikki, Maija Stenman ja Helsingin Messut oy:n myyntiryhmäpäällikkö Santeri Salminen.

Rivitaloyhtiön kukkapuutarhaa varten on hankittu lisämaata ja puutarhan lajistoa ja kukkarunsautta on pidetty yllä jo 35 vuotta. Kasvilajisto on valittu siten, että kukintaa riittää koko kesäksi. Puutarhassa kasvaa noin 140 perennalajia ja parikymmentä eri pensaslajia.

Reijo Pilppu markkinoi tapahtumaa lehti-ilmoituksella ja tapahtuma sai alueella laajaa huomiota. Hän laati aluetta esittelevän tiedotteen, jakoi sitä kävijöille ja opasti itse koko päivän ajan puutarhasa. Reijo Pilppu antoi rakentavia ehdotuksia päivän kehittämiseksi. Hän lisäsi kävijöiden kasvitietoutta ja innosti heitä harrastuksen pariin.

Puutarhaliiton paikallisyhdistystoimikunta ja Avoimet puutarhat 28.6.2015

Puutarhaliiton paikallisyhdistystoimikunta toimii Puutarhaliiton ja sen alueellisten puutarhayhdistysten välisenä yhteys- ja yhteistyötahona. Toimikunta aktivoi harrastajia, seuraa ajassa liikkuvia ilmiöitä ja muokkaa tietoa ja kokemuksia sisällöksi kentän toimintaan. Jäsenet toimikuntaan valitaan kahden vuoden välein.

Toimikunta kokoontui vuoden 2015 aikana kolme kertaa. Kesäkokoukseen Kaarinan Piispanrantaan kutsuttiin myös varajäsenet.

Helmikuussa paikallisyhdistystoimikunta järjesti Viherlandiassa talviseminaarin, johon osallistui 40 henkilöä. Seminaarin aiheena oli esteettömyys. Elokuussa järjestettiin yhdistyksille toimintapäivä, johon osallistui 150 jäsentä. Isäntäväkenä toimi Lounais-Suomen Puutarhayhdistys.

Toimikuntaideoi vuosittain seuraavalle vuodelle toimintateeman, jota toteutetaan paikallisyhdistysten tapahtumissa. Vuoden 2015 teemaksi valittiin Voimaa puutarhasta – puutarhavoimaa. Tehdään yhdessä!

Avoimet puutarhat -tapahtumaan ilmoittautui mukaan 465 puutarhaa. Lisäksi tapahtumassa oli

mukana julkisia ja kaupallisia puutarhakohteita. Tapahtuma oli yleisömenestys, sillä yli 65 000 puutarhavieraailua tehtiin teemapäivän aikana. Yleisö kävi päivän aikana keskimäärin 3,5 puutarhassa, joten liikkeellä oli noin 20 000 kävijää.

Maiju ja Yrjö Rikalan puutarhasäätiön avustuksella oli mahdollista palkata tapahtumalle koordinoija. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita olivat aktiivisten puutarhayhdistysten lisäksi Svenska Trädgårdsförbundet, Kotipuutarha-lehti sekä Suomen Omakoti-liitto.

Tapahtuman tueksi oli valmisteltu näyttävä viiri, rintamerkkejä sekä tuki- ja markkinointimateriaalia puutarhaomistajien käyttöön. Verkkopalvelu avoimetpuutarhat.fi, keskustelufoorumi ja tiedotus osoitteessa www.facebook.com/avoimetpuutarhat olivat ahkerassa käytössä.

Avoimet puutarhat -teemapäivän seuraavaksi ajankohdaksi sovittiin 7.8.2016 klo 12-18.

Lisätietoja
www.puutarhaliitto.fi > alueelliset puutarhaseurat

Puutarhaliiton organisaatio

Henkilökunta

Toimisto

- Toimitusjohtaja Katarina Lasssheikki 31.5. asti, vt-sijaisena Jyri Uimonen 31.8. asti ja uutena toimitusjohtajana Timo Taulavuori 1.9. alkaen.
- Talouspäälikkö Anja Kivinen
- Osastosihteeri Eeva Vilen
- Keskuksenhoitaja, toimistos sihteeri Eila Vilen

Kotipuutarha

- Päätoimittaja Maija Stenman
- Toimituspäälikkö Minna Siitola
- Toimittaja/kuva-arkiston hoitaja Annikki Oikkonen
- Media-assistentti Agneta Järvenpää
- Markkinointisuunnittelija Piia Reinikainen

PUUTARHA&kauppa

- Toinen päätoimittaja Katarina Lasssheikki 31.5. asti ja Timo Taulavuori 1.9. alkaen
- Avomaatuotannon asiantuntija AnnaMarja Vilander

Viherympäristö

- Päätoimittaja Seppo Närhi
- Lehden taitto Agneta Järvenpää

Tiedotus

- Tiedotusvastaava Seppo Närhi
- Tapahtumakoordinoija avoimet puutarhat –hankkeessa Jaana Ojanen

Kehittäminen ja neuvonta

- Erikoisasiantuntija Katarina Lasssheikki
- Taimitarhatuotannon erikoiskonsulentti Jyri Uimonen (hoitaa myös Taimistoviljelijät ry:n sihteerin tehtävät)
- Avomaatuotannon asiantuntija AnnaMarja Vilander
- Kasvinsuojelun asiantuntija Hanna Skogster

Puutarhaliitto – Kauppapuutarhaliitto

- Tekninen asiantuntija Jukka Tuominen

Puutarhaliitto – Hedelmän- ja Marjanviljelijäinliitto

- Hedelmä- ja marjatuotannon erikoiskonsulentti Tuija Tanska

Jäsenistö, edustajisto, hallitus

Toimintavuoden 2015 aikana Puutarhaliittoon kuului 17 puutarha-alan erikoisyhdistystä, 25 paikallista puutarhayhdistystä ja 21 muuta jäsenyhteisöä.

Erikoisyhdistykset

(perustamisvuosi suluissa)

- Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liitto ry (1946)
- Hortonomien Yhdistys ry (1925)
- Interflora-Suomi ry (1927)
- Juurestentuottajat ry (1984)
- Kaalintuottajat ry (1983)
- Kauppapuutarhaliitto – Handelsträdgårdsförbundet ry (1919)
- Puutarha-Agronomit ry (1984)
- Puutarhanaiset – Trädgårdskvinnorna ry (1949)
- Puutarhateknikot ja Puutarhurit ry (1947)
- Puutarhatuottajat ry (1951)
- Sipulintuottajat ry (1974)
- Suomen Kukkakauppiasliitto ry (1932)
- Suomen Puutarhakauppiat ry (1969)
- Suomen Siirtolapuutarhaliitto (1930)
- Svenska Trädgårdsförbundet rf (1946)
- Vihannesviljelijät ry (1959)
- Viherympäristöliitto ry (1991)

Paikallisyhdistykset

- Anjalankosken Puutarhaseura (1999)
- Etelä-Pohjanmaan Puutarhaseura ry (1945)
- Hämeen Puutarhaseura ry (1919)
- Jyväskylän Puutarhaseura ry (1896)
- Jämsänkosken puutarhakerho (1950)
- Kainuun Puutarhayhdistys ry (1980)
- Kotkan Seudun Puutarhaseura ry (1920)
- Kouvolan Seudun Puutarhaseura ry (1920)
- Kuopion Puutarhaseura ry (1923)
- Lahden Puutarhaseura ry (1908)
- Lapin Puutarhayhdistys ry (1949)
- Lappeenrannan Seudun Puutarhaseura ry (1938)
- Lohjanseudun Puutarhaseura ry (1935)
- Loimaan Seudun Puutarhaseura ry (1955)
- Lounais-Suomen Puutarhayhdistys ry (1910)
- Loviisan Puutarhayhdistys – Lovisa Trädgårdsförening ry (1947)
- Mikkelin Puutarhayhdistys ry (1987)
- Oulun Puutarhayhdistys ry (1897)
- Pohjois-Karjalan Puutarhayhdistys ry (1953)
- Pohjois-Uudenmaan Puutarhaseura ry (1941)
- Porvoon Puutarhayhdistys ry (1951)
- Rauman Puutarhayhdistys ry (1936)
- Satakunnan Puutarhaseura ry (1919)
- Savonlinnan Seudun Puutarhayhdistys ry (1941)
- Tampereen Puutarhaseura ry (1896)

Jäsenyhteisöt

- Akateemiset Kasvintuottajat (2010)
- Espoon Puutarhayhdistys (2000)
- Hyötykasvivyhdistys (1978)
- Imatran Puutarhan ystävät (1995)
- Jokilaaksojen puutarhaseura ry (1997)
- Juankosken Puutarhaseura ry (2008)
- Jämsän Puutarhakerho ry (1964)
- Kaakon Kotipuutarhaseura ry (1994)
- Kangasniemen Pihatarhurit (1992)
- Karjaanseudun Puutarhaseura ry (1995)
- Karkkilan Puutarhayhdistys ry (1950)
- Keravan Seudun Puutarhayhdistys ry (1961)
- Koulupuutarhayhdistys ry (1914)
- Kuusankosken Puutarhayhdistys ry (1922)
- Lasten ja nuorten puutarhayhdistys ry (2006)
- Lepaan Oppilaskunta ry (1913)
- Maatiainen ry (1989)
- Pieksämäen Kotipuutarhaseura ry (1962)
- Suomen Ruususeura ry (1989)
- Viher- ja puutarha-alan opettajayhdistys ry (2009)
- Ylä-Savon Puutarhaseura (1968)

Kunniapuheenjohtaja

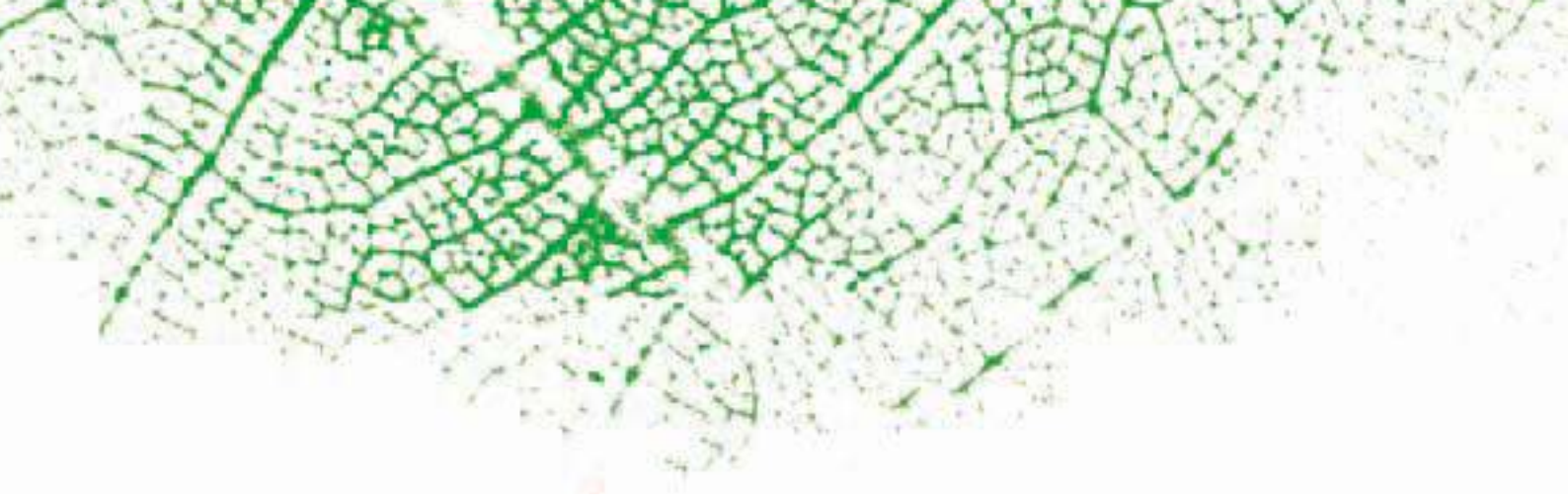
- Puutarhaneuvos Erkki Laurila, Lepaa

Kunniajäsenet

- Puutarhaneuvos Pauli Ojanen, Naantali
- Puutarhaneuvos Kyösti Suutari, Karhula
- Puutarhaneuvos Leena Iisakkila, Helsinki
- Hortonomi Aimo Nummi, Vantaa
- MMM Aarno Murtomaa, Helsinki (kuoli toimintavuoden aikana)
- Puutarhaneuvos Matti Hantula, Seinäjoki
- Toimitusjohtaja Markus von Weissenberg, Turku
- Juhani Piirainen, Rusko

Uudet kunniajäsenet 2015

- Kari Tahvonen, Raasepori
- Eija Jakobsson, Paimela
- Alpo Ellä, Uusikaupunki
- Rauno Hänninen, Järvenpää

Edustajisto

- Puheenjohtaja Risto Tahvonen, professori, Piikkiö 2007-
- Varapuheenjohtaja Heikko Peltoniemi, lehtori, Hämeenlinna 2013 -

Hallitus

- Puheenjohtaja Risto Lehto, puutarhaneuvos, hautaustoimen päällikkö, Helsinki, hallituksen jäsen 2003–2006, varapuheenjohtaja 2007–2010, puheenjohtaja 2011–
- Varapuheenjohtaja, Timo Taulavuori (toimialakiintiöiden ulkopuolinen jäsen), toimitusjohtaja, Helsinki 16.9 2015 asti; Jyrki Jalkanen (kasvihuonetuotanto), toiminnanjohtaja, Helsinki 17.9. 2015 alkaen
- Fredrik Björklund (ruotsinkielinen tuotanto), hortonomi, Dragsfjärd, 2010–
- Jyrki Jalkanen, (kasvihuonetuotanto) toiminnanjohtaja, Helsinki, 2014–
- Esko Kiviranta (toimialakiintiöiden ulkopuolinen jäsen) kansanedustaja, Sauvo, 2007–
- Timo Koski (vihertuotanto), kaupunginpuutarhuri, Kuru, 2012–
- Sakari Makkonen (kasvihuonetuotanto), puutarhaviljelijä, Pilpala, 2009–2015 (kuollut kesäkuu 2015)
- Niina Minkkinen-Westerlund, (palvelutoimiala), toiminnanjohtaja, Helsinki, 2014–
- Anssi Koskela (vihertuotanto) toimitusjohtaja, Hämeenlinna, 2015–

- Arttu Haverinen (taimistotuotanto), taimistoviljelijä, Huutokoski, 2015 -
- Pirjetta Sipiläinen-Salo (paikallisyhdistysten toimiala), neuvontahortonomi, Pori, 2010–
- Timo Taulavuori (toimialakiintiöiden ulkopuolinen jäsen), toimitusjohtaja, Vantaa, 2013–
- Vesa Tuloisela (marja- ja hedelmätuotanto), puutarhaviljelijä, Hämeenkoski, 2014–
- Tuomas Kekki (avomaan vihannestuotanto), puutarhaviljelijä, Ojakkala, 2015 -
- Sihteerit Katarina Lassheikki / Jyri Uimonen / Timo Taulavuori

Hallituksen työvaliokunta

- Puheenjohtaja Risto Lehto
- Jyrki Jalkanen
- Vesa Tuloisela
- Timo Koski
- Sihteeri Timo Taulavuori

Tilintarkastaja

- varsinainen: Heidi Vierros KHT
- varalla: Miika Karkulahti KHT

Toiminnantarkastaja

- varsinainen: toimitusjohtaja Marjatta Nummela
- varalla: toimitusjohtaja Henrik Bos

Puutarhaliiton valiokunnat ja toimikunnat

Puutarhaliiton hallitus on asettanut seuraavat valiokunnat ja toimikunnat työskentelemään oman erityisalansa kysymysten selvittämiseksi.

Paikallisyhdistystoimikunta

- Puheenjohtaja Pirjetta Sipiläinen-Salo, Satakunnan puutarhaseura ry, varalla: Matti Lahtinen, Espoon Puutarhayhdistys ry,
- Varapuheenjohtaja Hannu Ojanen, Etelä-Pohjanmaan Puutarha-seura, varalla: Anna Wahlberg, Etelä-Pohjanmaan Puutarhaseura
- Markku Mäkelä, Tampereen Puutarhaseura ry varalla: Martti Uotila, Tampereen Puutarhaseura ry
- Anneli Salo, Lahden Puutarhaseura ry, varalla: Ellen Helo, Imatran Puutarhan ystävät
- Marjatta Uosukaisen Jyväskylän Puutarhaseura ry, varalla Eero Simola, Hämeen Puutarhaseura ry,
- Merja Tiihonen, Kuopion Puutarhaseura ry varalla: Ulla Linervo, Pohjois-Karjalan Puutarhayhdistys ry,
- Katarina Lassheikki, Puutarhaliitto ry
- sihteeri Annikki Oikonen, Puutarhaliitto ry

Museotoimikunta

- Puheenjohtaja Pekka Metsola
- Esko Alm
- Kaarina Hänninen
- Erkki Laurila
- Pekka Markkula
- Heikki Peltoniemi

Nimistötoimikunta (ei toimintaa 2015)

- Puheenjohtaja Ella Rätty
- Pentti Alanko
- Arto Kurtto
- Henry Väre

Puutarhaliiton edustus eri yhteisöissä

Aikakauslehtien Liitto

- Maija Stenman

Asuntomessut

- yhteyshenkilö Seppo Närhi

EU-asiain komitea, maa- ja metsätalouspolitiikka-
jaosto, laaja kokoonpano

- Katarina Lassheikki

EU-asiain komitean alainen Kylvösiemen- ja taimi-
aineistoalajaosto

- Jyri Uimonen

EVIRA:n kasvinsuojeluainejäämä valvojat

- varsinainen jäsen Hanna Skogster

FinE -työryhmä

- Jyri Uimonen

Floristisen alan tutkintotoimikunta

- Owe Salmela

HAVINA -vieraslajiportaalin ohjausryhmä

- Jyri Uimonen

HY / Hytönen Timo: Marjatuotannon sopeuttaminen
muutuvaan ilmastoon: Tehostettu lajikevalinta gee-
nitestin avulla –hankkeenohjausryhmä:

- Tuija Tanska

HY / Maatalousneuvottelukunta

- Jyri Uimonen

HY / Luke: Monipuolistuvat marjatilat –hankkeen
ohjausryhmä

- Tuija Tanska

HY / Ruralia instituutti: Tuorekasvisten turvallisuuden
parantaminen – TuoPro -hankkeen ohjausryhmä

- Katarina Lassheikki

IP Kasvisten Perussertifioinnin käyttöönottohanke

- projektin johtaja Katarina Lassheikki

- projektivastaava Hanna Skogster

Kasvilajikelautakunta

- varsinainen jäsen Jyri Uimonen

- varajäsen Tuija Tanska

Kasvinsuojeluineneuvottelukunta

- varsinainen jäsen Hanna Skogster

- varajäsen Tuija Tanska

Kasvinsuojelun neuvottelukunta

- varsinainen jäsen Hanna Skogster

- varajäsen Tuija Tanska

Kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön kansallisen
toimintaohjelman ohjausryhmä

- varsinainen jäsen Hanna Skogster

Kasvinsuojeluseuran hallitus

- jäsen Hanna Skogster

Kasvinsuojeluseura ry:n puutarhajaosto

- puheenjohtaja Hanna Skogster

- jäsen Tuija Tanska

Kevätpuutarha-Messut, näyttelytoimikunta

- Risto Lehto pj

- Katarina Lassheikki

- Seppo Närhi

Kotimaiset Kasvikset ry

- hallituksen vpj. Katarina Lassheikki

- sihteeri Jyri Uimonen

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT,
Laukaan viljelyvaliokunta

- Kaisu Avotie

Lannoite- ja kasvualusta -alajaosto

- varsinainen jäsen Tuija Tanska

- varajäsen Jyri Uimonen

Maatalouden erikoisyhdistysten liiton johtokunta

- Katarina Lassheikki

Maatalouskoneiden tutkimussäätiö, hallintoneuvosto

- varsinainen jäsen Jyri Uimonen

- varajäsen Tuija Tanska

MMM:n vieraslajien neuvottelukunta

- varsinainen Jyri Uimonen

MMM Vieraslajien seurantajaosto

- Jyri Uimonen

MMM:n kasvinterveysalajaosto

- varsinainen jäsen Hanna Skogster

MMM:n kansainvälisen kasvikaupan kasvintuhooja-
riskien ratkaisutyöryhmä

- Jyri Uimonen

MTK:n puutarhavaluokunta

- pj. Jarmo Suominen

- Katarina Lassheikki

Maatilojen energiaohjelman ohjausryhmä

- Katarina Lassheikki

Maiju ja Yrjö Rikalan Puutarhasäätiön hallitus

- varapj. Pekka Metsola

- Reima Karetie

- Kaarina Hänninen

Marketanpuiston ystävät ry

- Maija Stenman

Nikolai ja Ljudmila Borisoffin Puutarhasäätiö, hallitus

- asiamies Katarina Lassheikki

Oiva III sidosryhmä

- Katarina Lassheikki

Opetushallitus, maatalous- ja ympäristöalan koulu-
tustoimikunta

- varajäsen Jouko Hannonen

ProAgria Kasvintuotantopalveluiden Puutarha-alan
neuvonnan johtoryhmä

- pj. Katarina Lassheikki

ProAgria Kasvintuotantopalveluiden johtoryhmä

- Katarina Lassheikki

Puutarhatalouden tutkintotoimikunta

- Theresa Gull

Tuorekasvisten turvallisuuden parantaminen

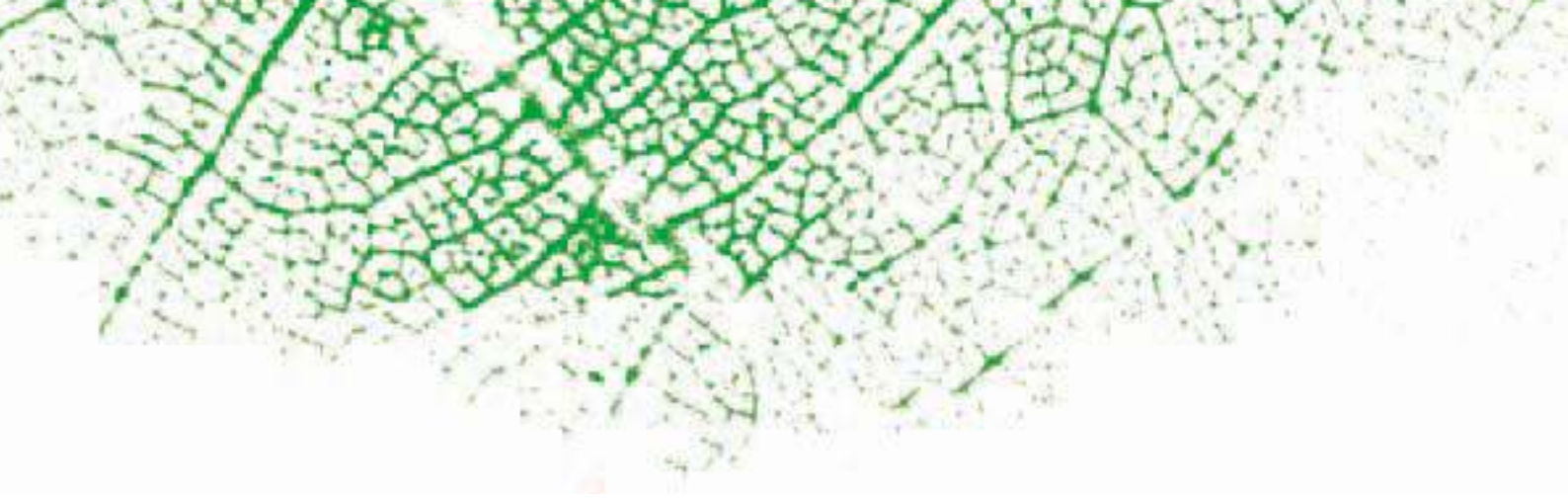
– TuoPro -hankkeen ohjausryhmä

- Katarina Lassheikki

Taitaja-kilpailun viherrakentamisen ohjausryhmä

- Seppo Närhi

HeVi-sektorin tuottajaorganisaatioiden kansallisen

strategian uudistamistyöryhmä

- jäsen Katarina Lassheikki

Vihertaitaja kilpailun tuomaristo

- Seppo Närhi
- Annikki Oikkonen

ViherTek -näyttelytoimikunta

- Seppo Närhi

Vuoden Avoin Puutarha - tuomaristo

- Katarina Lassheikki

- Maija Stenman

- Annikki Oikkonen sihteeri

Vuoden Ympäristörakenne – kilpailu

- tuomariston jäsen Risto Lehto
- sihteeri Jyri Uimonen

Ympäristötuen valmisteluryhmän

puutarha-alatyöryhmä

- AnnaMarja Vilander

Puutarhaliiton jäsenyys eri yhteisöissä

Aikakauslehtien Liitto ry

Hyötykasviyhdistys ry

Kasvinsuojeluseura ry

Kotimaiset Kasvikset ry

Maatalouden erikoisyhdistysten liitto ry

Marketanpuiston ystävät ry

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

ProAgria Keskusten Liitto ry

Suomalaisen Työn liitto ry

Työtehoseura ry

Puutarhaliiton hallituksen myöntämät ansiomerkit ja viirit

Puutarhaliiton viiri

- Maire Huttunen
- Lohjan puutarhaseura ry
- Seurakuntapuutarhurit ry

Puutarhaliiton hopeinen ansiomerkki

- Maija Stenman
- Jukka Tuominen
- Liisa Kontinen
- Heikki Nyman
- Tarja Turkulainen
- Riikka Asunmaa
- Raija Talvitie

Puutarhaliiton kultainen ansiomerkki

- Irene Vänninen
- Sirkka Juhanoja
- Kari Tiilikkala
- Owe Salmela
- Jouni Seppänen
- Varpu Suontaka-Lahtinen
- Leena Tonteri
- Päivi Parikka
- Mari Helin
- Katarina Lassheikki

Unitis Viribus pronssinen mitali:

- Erkki Laurila
- Matti Hantula
- Jarmo Suominen
- Pekka Metsola

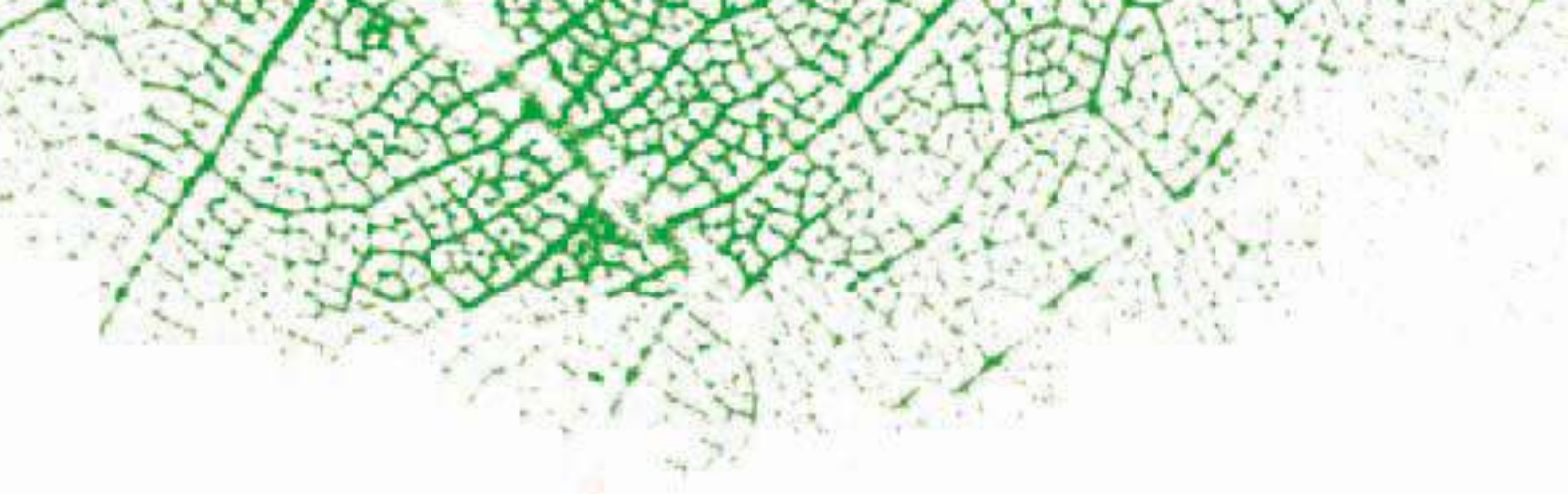
Katarina Lassheikki sai kultaisen ansiomerkin joulukuussa 2015

Puutarhaliiton valtionapuisen kehittämistoiminnan suoritteet vuonna 2015

Toimeksiannot: kpl	tavoite	toteutunut	yhden suorituksen tavoitettavuus
• Arvonmäärityslaskelmia, kustannusarvioita, käyttöomaisuudenlaskelmia	90	36	yrittäjäkohtainen
• Energiasuunnitelmia ja energialaskelmia	10 - 15	5	yrittäjäkohtainen
• Rakennus- tai viljelytekniiset yritysikäiset	5	2	yrittäjäkohtainen
• LVI-tekniistä ja rakennustekniistä suunnittelua	5	4	yrittäjäkohtainen
• Laatutarha-auditoinnit	55	24	yrittäjäkohtainen
• Laatujärjestelmäkonsultoinnit		6	yrittäjäkohtainen
Asiantuntijakirjoitukset: kpl			
• Ammattilehtiartikkelit	90	99	tuhansia lukijoita
• Asiantuntijalausunnat	10	9	muutamia - kymmeniä päättäjiä
• Tiedotteet sidosryhmille ja yrityksille	20	59	kymmeniä - satoja lukijoita
• Ohjeet, sivua	30 s.	140 s.	satoja - tuhansia lukijoita
• Hintaraportit	24	12	lähinnä viranomaiskäyttöön
Koulutustilaisuudet: kpl			
• IPM valmennustilaisuudet	2	4	kymmeniä osallistujia
• Neuvojen kokemustenvaihto- ja valmennuspäivät	4	4	kymmeniä osallistujia
• Yrittäjien valmennustilaisuudet	6	13	kymmeniä osallistujia
• Opintomatkat	4	2	kymmeniä osallistujia
Muut verkostoitumisen tilaisuudet: kpl			
• Sidosryhmä-, ohjaus- ja johtoryhmätilaisuudet	50	79	muutamia - kymmeniä osallistujia
• Viljelijöiden ryhmätapaamiset ja asiakastilaisuudet	8	16	muutamia - kymmeniä osallistujia
• Neuvonnan johtoryhmän tilaisuudet	4	2	muutamia osallistujia
Kasvinsuojeluainehakemukset: kpl			
• Koetoimintalupa-, hätälupa-, ja minor use - hakemukset: kpl	3-5	8	kymmeniä - tuhansia yrityksiä

Valtionapuisen kehittämistoiminnan sisällöstä ja sen vaikuttavuudesta on kerrottu tarkemmin edellä luvussa "Elinkeinojen kehittäminen". Kehittämistoiminnan vaikutukset yritysten toimintaan on myös nähtävissä tilastoista luvussa "Puutarhanumerot". Kehittämistoiminnan suoritteet ja niiden tavoitettavuus ovat yllä ja kehittämistoiminnan taloudelliset vaikutukset ovat seuraavassa taulukossa.

Vuosi	Kustannukset, €	Valtionapu, €	Valtionapu, %	Henkilötyövuodet
2014	449 300	214 000	47,6 %	5,2
2015	375 000	168 200	50,0 %	4,7
2016 ennuste	396 000	136 500	34,5 %	4,9

Puutarhanumerot

Puutarhanumerot - tilastot kuvaavat puutarhaelinkeinossa tapahtuneita muutoksia 2000 -luvulla. Puutarhanumerot -mittarit on valittu siten, että ne mahdollisimman hyvin kuvaavat tuotantotoiminnassa ja sen rakenteessa, yritysten tehokkuudessa ja tuotannon kannattavuudessa tapahtuneita muutoksia, ja niiden kehitystä valtakunnan tasolla.

Merkittävä osa puutarhanumeroista käytetään myös raportoinnissa valtionapuisen kehittämistoiminnan tulokellisuudesta.

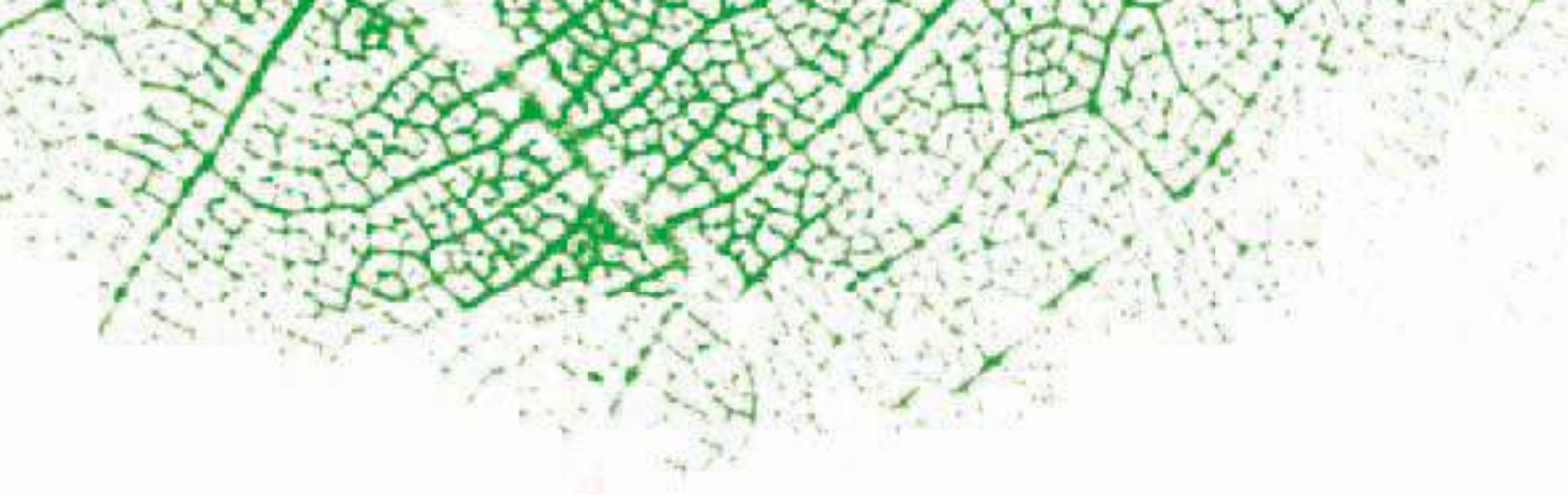
Määritelmiä:

Puutarha-alaan kuuluvat:

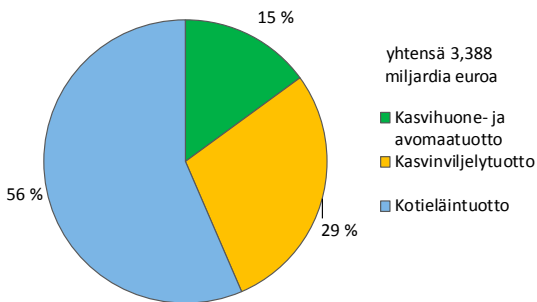
- vihannesten, marjojen, hedelmien, koristekasvien, taimitarhakasvien, yrttien, sienten ja eräiden muiden erikoispuutarhakasvien tuotanto sekä avomaalla että kasvihuoneessa
- viheralueiden suunnittelu, rakentaminen, ylläpito sekä niitä palvelevien materiaalien tuotanto
- puutarha- ja kukkakauppa

Viheralan määritelmä:

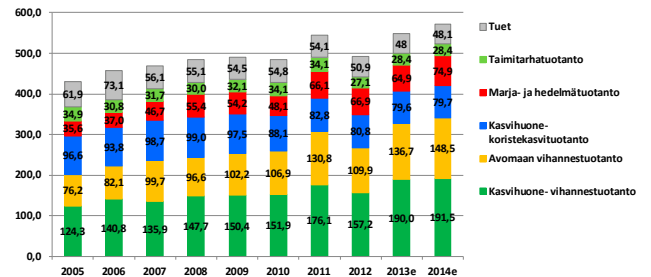
- Viheralaan kuuluvat viheralueiden suunnittelu, rakentaminen, ja ylläpito sekä niitä palveleva materiaalien tuotanto, kauppa, hallinto sekä alan koulutus, neuvonta ja tutkimus.

Puutarhatuoton osuus maatalouden markkinahintaisesta tuotosta vuonna 2014
Lähde: Suomen maatalous ja maaseutuelinkeinot, ennakkotiedot

Puutarhatalouden kokonaistuotto (milj. €)
Markkinahintainen tuotto verottomin hinnoin ja ilman tukia oli vuonna 2014 yhteensä 523,0 milj. €. Lähde: Suomen maatalous ja maaseutuelinkeinot

Kasvien kulutuksen kehitys
Lähde: Luke/Ravintotase

Kasvikset kg/hlö/v	2004	2007	2010	2011	2012	2013	2014e
Viljat	77,3	79,8	79,5	78,8	79,2	80,0	80,0
Tuoreet vihannekset	53,1	55,2	56,6	62,6	57,4	61,2	65,4
Sitruhedelmät	12,9	13,7	13,1	13,2	13,3	13,2	13,2
Muut tuoreet hedelmät	33,6	36,3	34,5	37,7	38,1	38,5	41,0
Yhteensä	176,9	185	183,7	192,3	188	192,9	199,6
Marjat	14,5	14,2	11,6		15,7	15,7	

Yrittäjätulo, €.

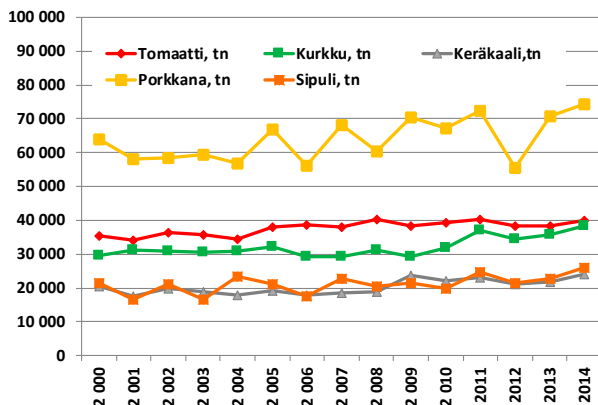
Lähde: MTT Taloustohtori. Luke kannattavuuskirjanpitoloket

	2009	2010	2011	2012	2013	2014e*
Kasviuonetilat	23800	38800	33700	36800	52400	49100
Avomaatilat	9670	7860	25500	550	36300	18700
**Kaikki tilat	13600	22500	20700	21900	17800	17300

* Ennuste kun 35% tilainestosta käsitelty.

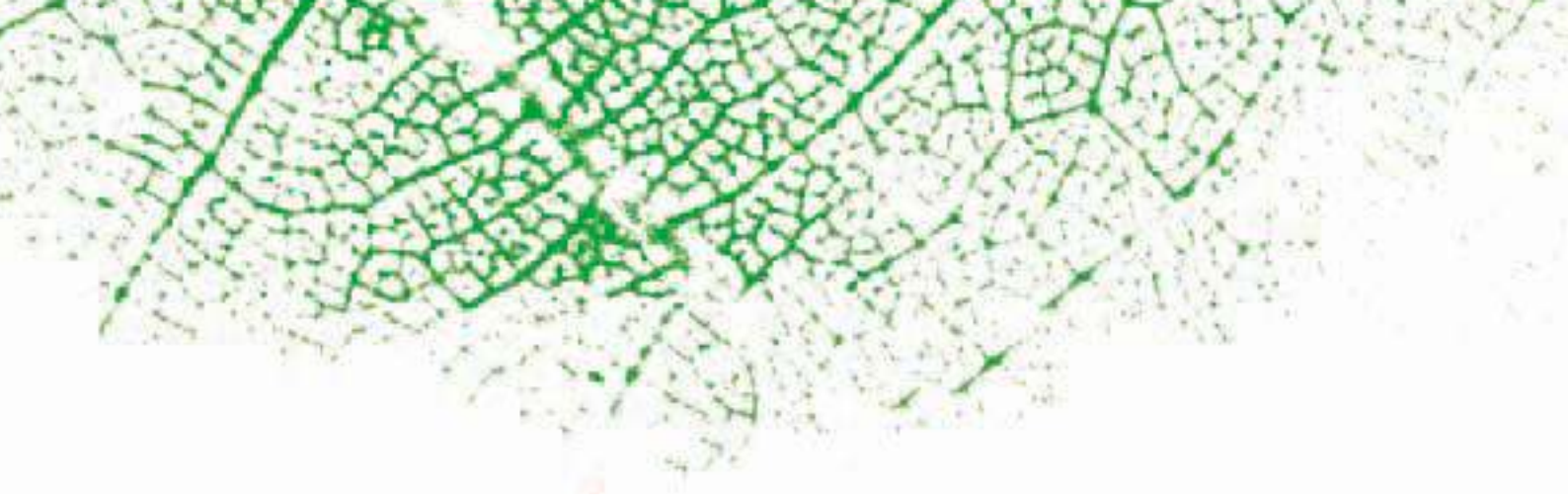
** Tulokset on painotettu kuvaamaan kaikkien suomalaisten tietyn taloudellisen kokoluokan ylittävien maatalous- ja puutarhayritysten tuloksia. Vuonna 2012 näitä yrityksiä oli noin 37 000.

Kokonaistuotanto päätuotteittain (milj.kg)
Lähde: Luke/Puutarhatilastot

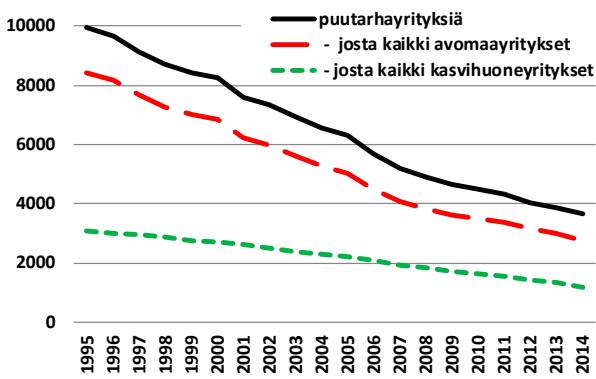

Kokonaistuotanto tuoteryhmittäin
Lähde: Luke/Puutarhatilastot

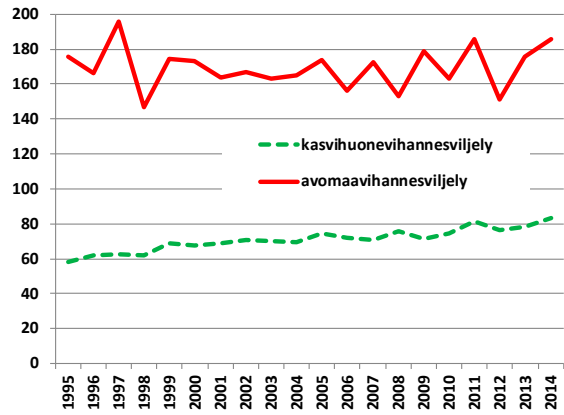
	Kokonaistuotanto, milj.kg			Tuotanto, tn / yritys		
	2000	2014	muutos	2000	2014	muutos
Avomaan vihannekset	173,1	185,6	7 %	50,6	131,8	160 %
Marjat	14,7	15,6	6 %	3,6	9,6	165 %
Omena	2,4	5,2	117 %	7,0	14,8	109 %
Kasviuonevihannekset (ilman ruukkuvihanneksia)	67,6	83,1	23 %	49,3	147,0	198 %
Kokonaistuotanto, milj.kpl				Tuotanto, milj.kpl / yritys		
Ruukkuvihannekset	47,5	108,1	128 %	0,7	1,4	98 %

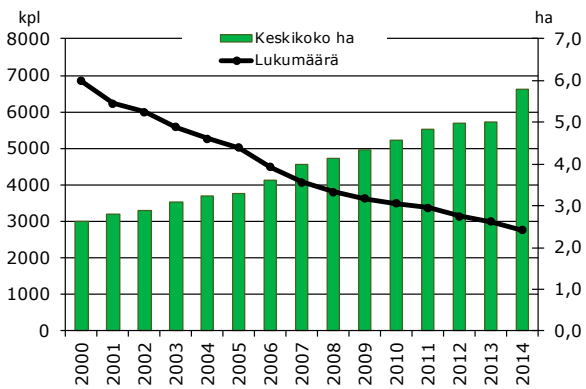
Yritysten määrä (kpl)
Lähde: Luke/Puutarhatilastot

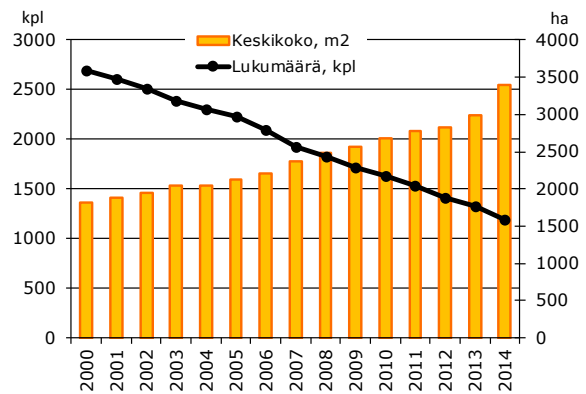
Kokonaistuotanto (milj.kg)
Lähde: Luke/Puutarhatilastot

Avomaayritysten määrä (kpl) ja keskipikoko (ha)
Lähde: Luke/Puutarhatilastot

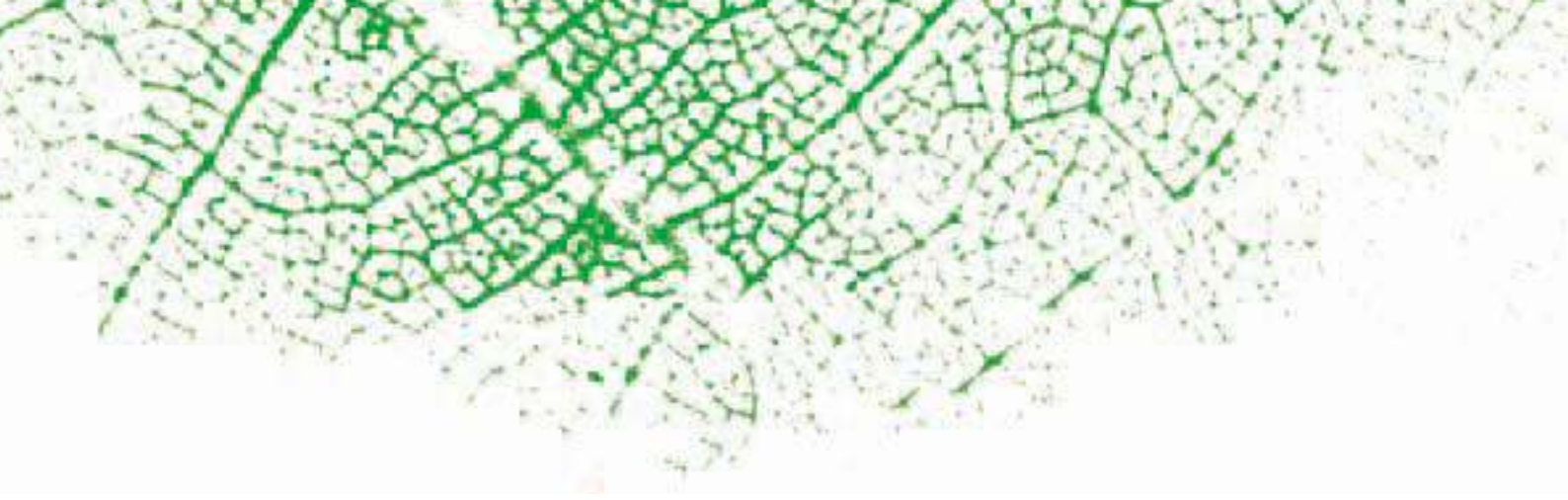

Kasvihuoneyritysten määrä (kpl) ja keskipikoko (m²)
Lähde: Luke /Puutarhatilastot

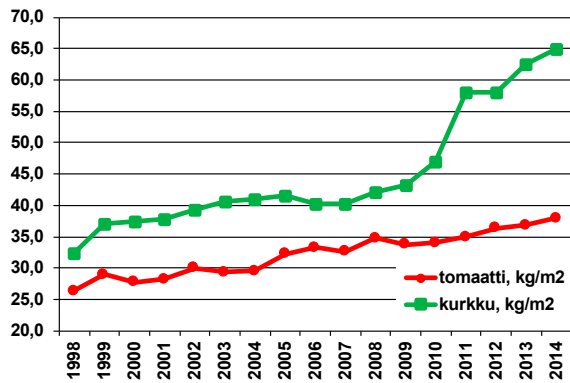

Yritysten lukumäärä viljelyyn käytetyn kasvihuonealan tai peltoalan mukaan 2014
Lähde: Luke/Puutarhatilastot

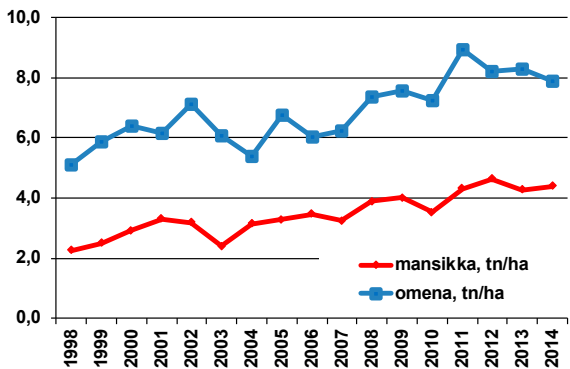
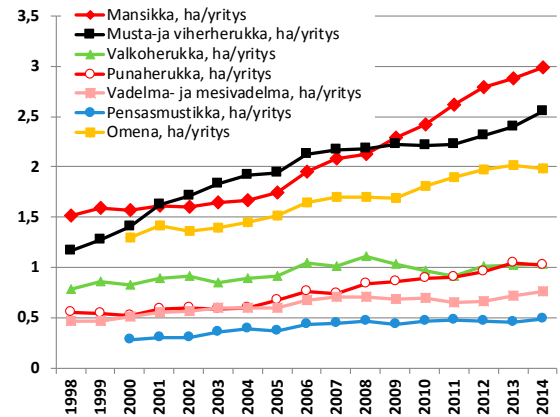
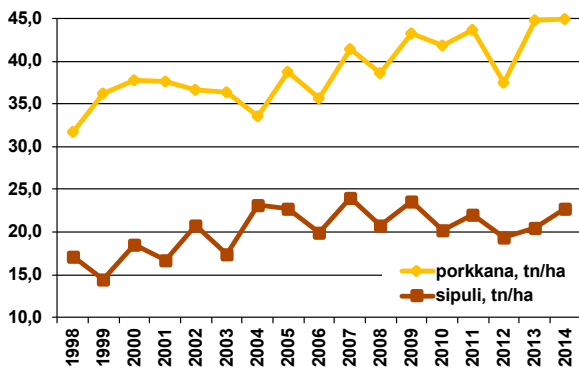
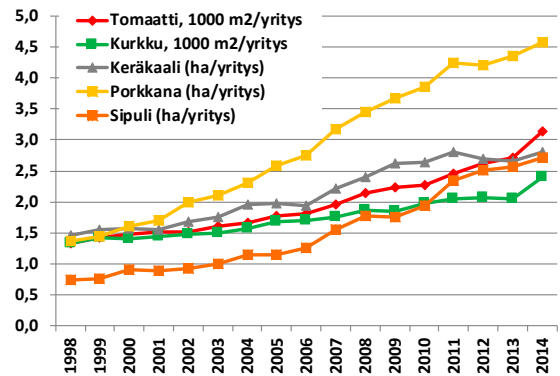
Avomaatuotanto, kpl	ha <0,49	ha 0,50-0,99	ha 1,0-1,99	ha 2,0-4,99	ha 5,0-9,99	ha > 10,0	yhteensä
Vihannekset	334	186	226	244	180	238	1 408
Marjat	322	332	265	355	208	138	1 620
Kasvihuoneviljely, kpl	m2 1-499	m2 500-999	m2 1000-2499	m2 2500-4999	m2 5000-9999	m2 > 10 000	yhteensä
Vihannekset	72	68	166	131	83	45	565
Koristekasvit	97	128	200	88	28	16	557

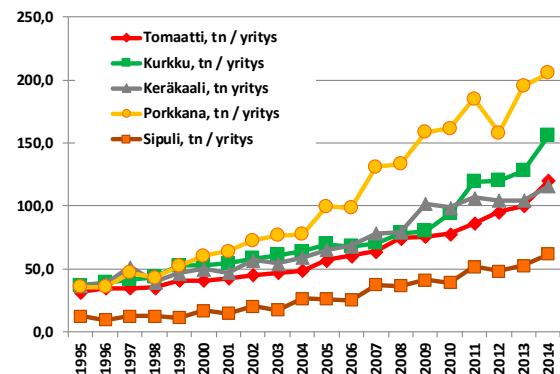
Satotaso päätuotteilla (tn/ha)
Lähde: Luke/Puutarhatilastot

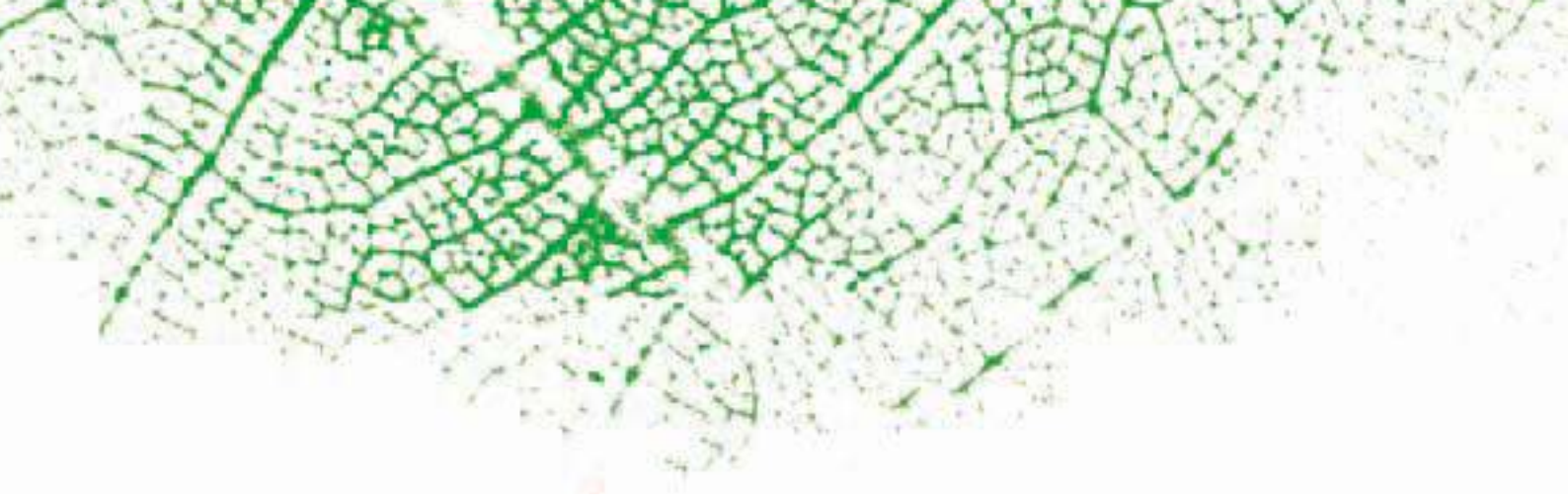

Keskipinta-alat päätuotteilla
Lähde: Luke/Puutarhatilastot

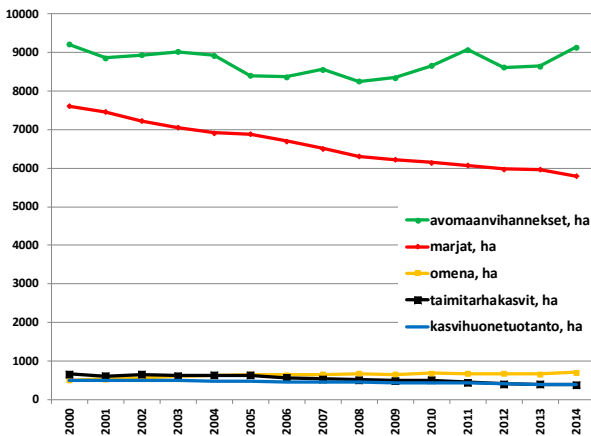

Yrityskohtaiset tuotantomäärät (tn/yritys)
Lähde: Luke/Puutarhatilastot

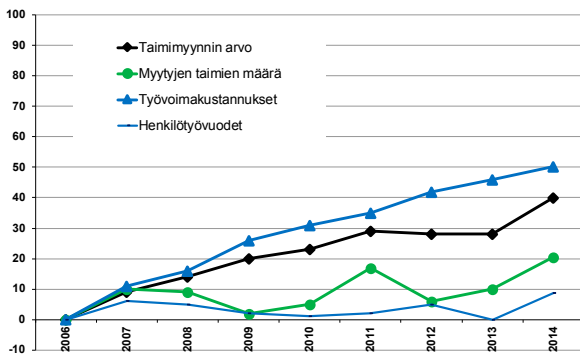
Puutarhaviiljelyn pinta-alat (ha)
 Avomaan puutarhaviiljelyn pinta-ala oli vuonna 2014 yhteensä 16 052 ha ja kasviuoneviljelyala 388 ha.
 Lähde: Luke/Puutarhatilastot

Avomaan vihannestuotannon viljelyalat ja tuotantomäärät vuonna 2014
 Tilastoon eivät sisälly tarhaherne ja pensaspapu.
 Lähde: Luke/Puutarhatilastot

	Viljelyala (ha)	Osuus tuotantotalasta	Tuotantomäärä (tn)	Sopimus-tuotannon osuus tuotteiden tuotantomäärästä
Porkkana	1 652	18 %	74 221	19 %
Sipuli	1 149	13 %	26 161	0 %
Valkokaali	585	6 %	24 212	21 %
Rapea keräsalatti	282	3 %	3 613	0 %
Kukkakaali	262	3 %	2 606	0 %
Punajuuri	430	5 %	12 558	50 %
Parsakaali	217	2 %	1 352	0 %
Avomaankurkku	182	2 %	9 095	67 %
Kiinanakaali	138	2 %	2 234	0 %
Lanttu	352	4 %	14 087	0 %
Tiili	102	1 %	219	0 %
Kesäkurpitsa	52	1 %	1 644	0 %
Pinaatti	51	1 %	883	97 %
Purjo	32	0 %	388	0 %
Muut vihannekset	3 656	40 %	12 281	115 %
Yhteensä, noin	9 142	100 %	185 554	25 %

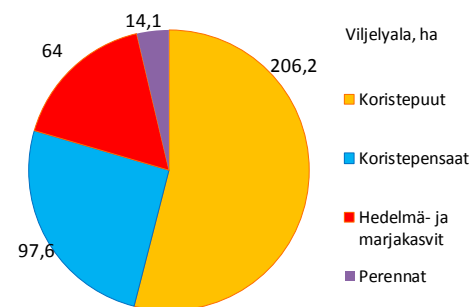
Taimitarhatuotannon tunnuslukuja
 Lähde: Taimistoviljelijät ry/Taimistobarometri
 Taimimyyntin ja työvoimakustannusten kehitys suhteessa vertailuvuoteen 2006

Taimitarhatuotannon tukkuslukuja	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Oman tuotannon osuus myynnistä	75 %	77 %	79 %	80 %	77 %	74 %	82 %	76 %	71 %
Tuonnin osuus myynnistä	16 %	14 %	14 %	12 %	15 %	11 %	13 %	17 %	20 %
Henkilötövuodet	175	186	184	181	177	178	184	175	190

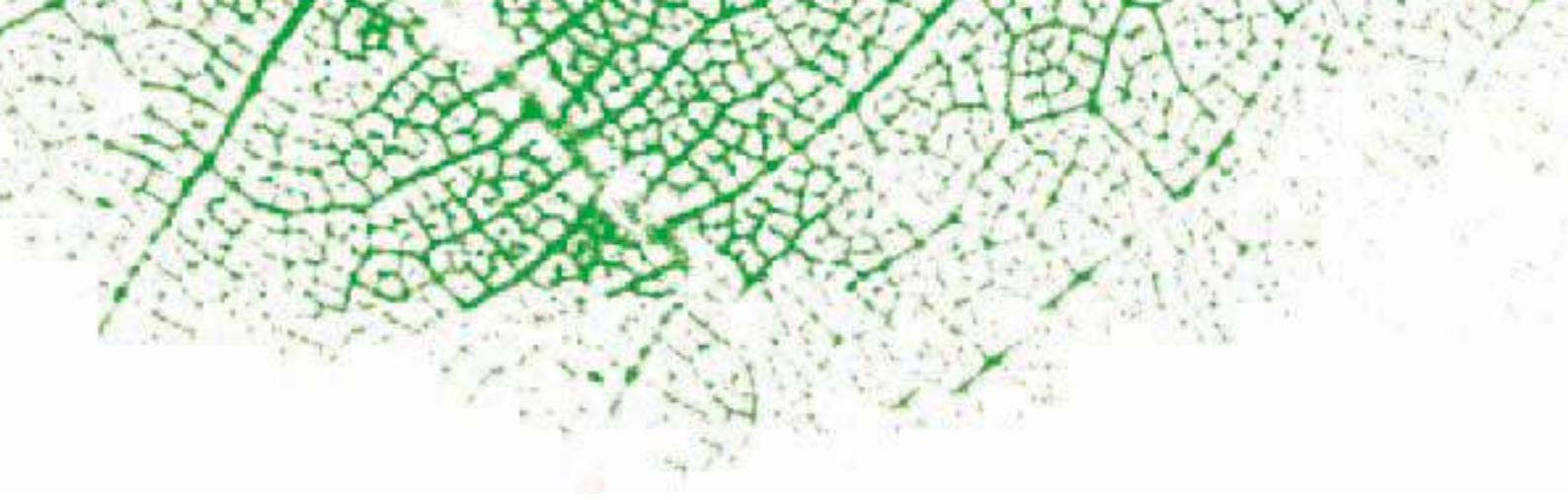
Marja- ja hedelmäviljelmien lukumäärä, viljelyalat ja tuotantomäärät vuonna 2014
 Lähde: Luke/Puutarhatilastot

	Yrityksiä (lkm)	Kokonaispinta-ala (ha)	Satoikäinen viljelyala (ha)	Tuotantomäärä (tn)
Mansikka	1 106	3 298	2 928	12 858
Musta- ja viherherukka	569	1 449	1 207	1 146
Vadelma ja mesivadelma	534	408	353	775
Punaherukka	174	177	157	451
Tyrni	191	145	118	34
Pensasmustikka	147	72	61	115
Valkoherukka	53	55	44	114
Marja-aronia	45	34	24	34
Karviainen	66	27	26	35
Muut marjat	86	133	43	16
marjat yhteensä	1 620	5 798	4 962	15 579
Omena	315	669	576	5 211
Muut hedelmät	91	32	24	124
Kaikki yhteensä	2 026	6 499	5 562	20 914

Taimitarhatuotteiden viljelyalan jakauma vuonna (ha)
 Yhteensä 115 yritystä, joiden taimitarhatuotteiden viljelyala yhteensä 382,3 ha. Luvut ovat vuodelta 2014.
 Lähde: Luke/Puutarhatilastot

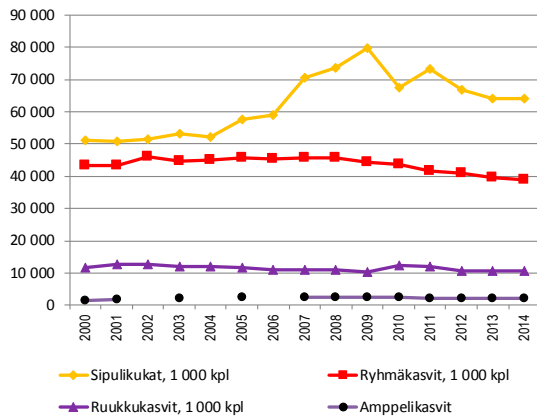

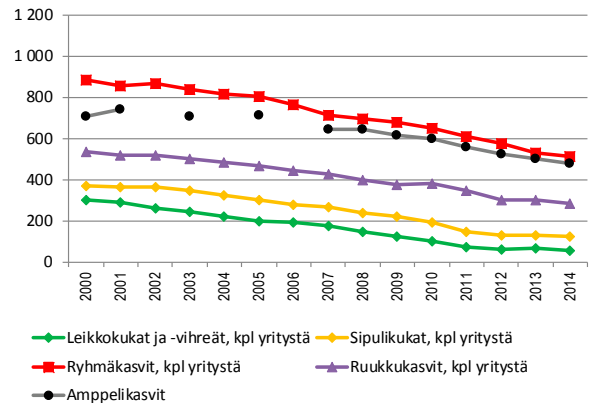
Kasvihuonealan jakauma vuonna 2014
 Yhteensä 388 ha.
 Lähde: Luke/Puutarhatilastot

	Yrityksiä, kpl	Yrityksiä	Viljelyala, 1000 m ²	Viljelyala
Marjat	31	2 %	39	1 %
Taimet ja pistokkaat	241	16 %	204	5 %
Koristekasvit	557	38 %	1266	31 %
Vihannekset	565	38 %	2202	54 %
Ruukkuvihannekset	82	6 %	330,6	8 %
Yhteensä	1192	100 %	3880	100 %

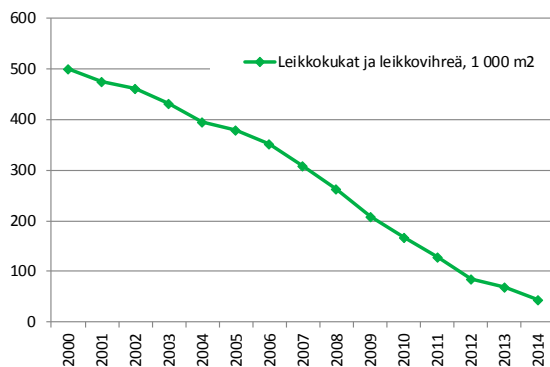
Koristekasvien tuotanto kasvihuoneessa
 Lähde: Luke/Puutarhatilasto

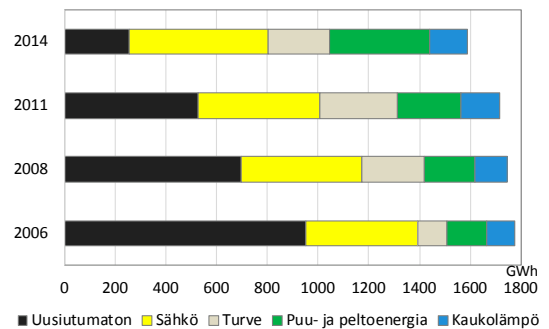
Yritysten määrä tuotantosuunnan mukaan
 Lähde: Luke/Puutarhatilasto

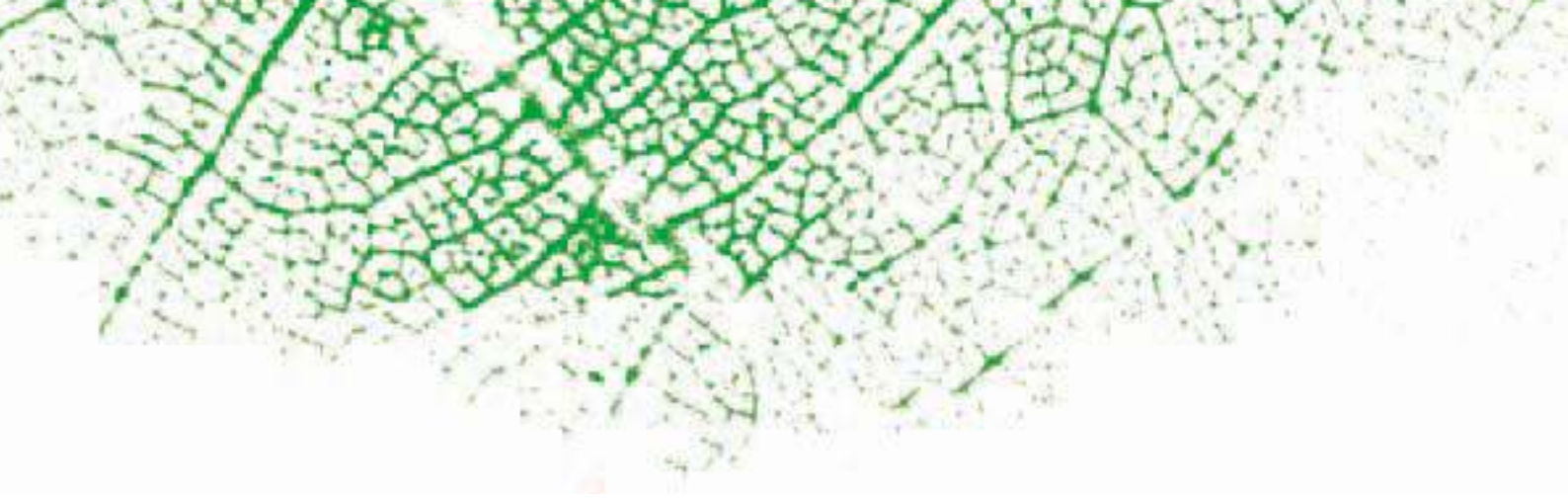
Leikkokukkien viljelyala kasvihuoneessa
 Lähde: Luke/Puutarhatilasto

Polttoaineiden käyttö kasvihuonetuotannossa
 Lähde: Luke/Puutarhatilasto

Mukana kasvihuoneyrityksiä, joilla lämmitettyä kasvihuonealaa yli 1 000 m².

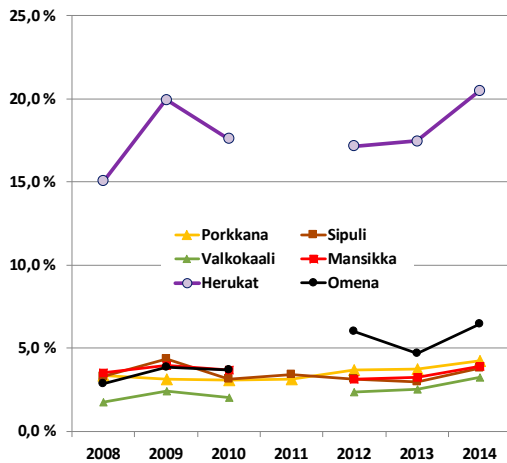
Luomuviljely vuonna 2014.

Lähde: Evira, Luomurekisteri ja Luke/Puutarhatilastot

2014		Kaikki tilat (kpl)	Luomutilat (kpl)	Luomun osuus	Kokonaisala (ha)	Luomu-ala (ha)	Luomun osuus	Kokonais-sato (tn)	Luomu-sato (tn)	Luomun osuus
	Tarhaherne	623	33	5 %	3060	40	1 %	6 802	45	1 %
	Valkokaali	209	23	11 %	585	18	3 %	24 212	558	2 %
	Porkkana	361	58	16 %	1652	63	4 %	74 221	2 274	3 %
	Ruokaspuli	423	66	16 %	1149	42	4 %	26 161	650	2 %
Kaikki avomaavihannestilat yhteensä		1 408	152	11 %	9142	298	3 %	185 554	4 006	2 %
	Tomaatti	332	18	5 %	104	4	4 %	39 890	1 203	3 %
	Kurkku	246	16	7 %	58,9	1	2 %	38 386	160	0,4 %
Kaikki kasvihuonevihannestilat yhteensä (poislukien ruukkuvihannekset)		566	34	6 %	225	5	2 %	83 058	1 363	2 %
	Mansikka	1 106	129	12 %	3298	129	4 %	12 858	246	2 %
	Herukat	796	125	16 %	1681	297	18 %	1 711	105	6 %
	Vadelmat	534	67	13 %	408	20	5 %	775	13	2 %
Kaikki marjatilat yhteensä		1 620	218	13 %	5798	566	10 %	15 579	385	2 %
	Omena	315	69	22 %	669	43	6 %	5 211	55	1 %
Kaikki puutarhatilat yhteensä		3 909	473	12 %	15 834	912	6 %	289 402	5 809	2 %

Puutarhakasvien luomuviljelyalan osuus kokonais-tuotantoalasta avomaalla

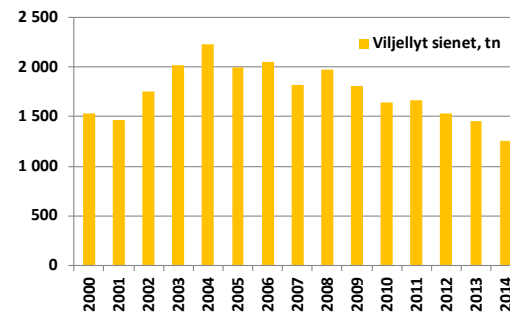
Lähde: Evira.

Sienten tuotantomäärät (tn)

Viljelystä valtaosa on herkkusienten tuotantoa. Viljely on voimakkaasti keskittynyt muutamaankin yritykseen.

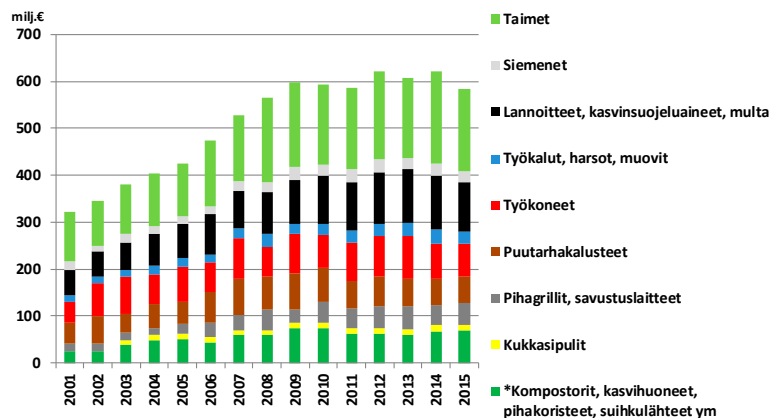
Lähde: Luke/Puutarhatilastot

Hankinnat kotipuutarhoihin, milj.€

Lähde: TNS Kotipuutarhatutkimus 2015

Vuonna 2015 tehtiin hankintoja kotipuutarhoihin yhteensä 605 milj.€ (kuviossa on vertailukelpoinen luku 584 milj.€.) Vuonna 2015 selvitettiin uutena myös viljelylaatikoiden hankinnat (8 milj.€) sekä pihasuunnitelmahankinnat (14 milj.€). Ostavaa taloutta kohden olivat hankintojen arvo keskimäärin 338 euroa.

Puutarha-alan työllistyvyys
Lähde: Luke/Puutarhatilastot.
Luvut vuodelta 2010 ja 2007 ovat Maatalouden rakennetutkimuksesta 2010.

	2013		2010		2007	
	Henkilö-työvuosia	Ulkomaisen työvoiman osuus kokonais-työpäivistä	Henkilö-työvuosia	Ulkomaisen työvoiman osuus kokonais-työpäivistä	Henkilö-työvuosia	Ulkomaisen työvoiman osuus kokonais-työpäivistä
Puutarhatuotanto avomaalla ja kasvihuoneessa	7140	28 %	9338	16 %	11036	21 %
- Josta viljelijä, puoliso, perheenjäsenet, osakkaat, tilanhoitajat ja vakinaisesti paikattu työvoima	4598		6349		8142	
- Josta lyhytaikainen työvoima, lomittajat ja urakoitsijat	2541		2989		2894	

Viheralan arvo ja viheralueiden määrä vuonna 2010
Arvioiden lähde: ¹Viherympäristöliitto ry ja ²Liikennevirasto

Viheralan arvo ¹	milj.€
Kunnat	190
Seurakunnat	62
Tielaitos	26
Yhteensä	278
Golf-kentät	62
Asuin- ja ympäristöjen rakentaminen ja hoito	780
Viheralan arvo yhteensä	1 120

Jäsenkattavuus Puutarhaliiton kehittämistoiminnassa
Lähde: Puutarhaliitto - Trädgårdsförbundet ry

Vuonna 2014 Suomessa oli yhteensä 3 543 puutarhayritystä. Kokonaismäärässä ovat mukana kaikki ne maatalous- ja puutarhayritykset, jotka viljelevät puutarha-tuotteita myyntiin ja joiden koko maatalous- ja puutarhatuotannon myyntiarvo on yli 2 000 euroa.

Puutarhaliiton jäsenyhdistysten kautta oli vuonna 2015 noin 2 285 puutarha-alan ammattilaista jäsenenä mikä arvioidaan myös joukkoneuvonta-toiminnan kohteiden määräksi. Siten Puutarhaliiton asiakaskattavuudeksi tulee noin 64 %.

Viheralan työllistyvyys ja yritysten määrä
Lähde: ¹Luonnonvarakeskus/ Puutarhatilastot 2014 ja ²Tilastokeskuksen yritysrekisteri 8.2.2016, ³YTJ Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä 2016 ja ⁴Tilastokeskuksen yritysrekisteri 8.2.2016. TOL = Toimialaluokitus 2008.

Päätoimisia taimitarhoja ¹	115 kpl
Viheralan päätoimisia urakoitsijoita ²	864 kpl
Viheralue- tai maisemasuunnitteluun erikoistuneita suunnittelutoimistoja ³	200 kpl
Puutarhakauppaa harjoittavat yritykset ⁴	253 yritystä

Viheralan työllistävä vaikutus
- josta kausityövoimaa 6 000 henkilöä 19 000 työpaikkaa

Viheralueiden määrä

Kuntien viheralueet	ka. 18 m ² / asukas.
Hautausmaiden kokonaisala	3 480 ha
Golf-kenttiä ¹	130 kpl
yhteensä	6 000 ha
Tiehallinnon viheralueet	500 mk ²

¹FGMA - Suomen Golfjohtajat ry
Viheralueiden kokonaismäärästä puuttuvat VR:n viheralueet sekä seurakuntien muut viheralueet kuin hautausmaat.

Laatutarha-ohjeiston piirissä olevien yritysten määrä ja myönnettyjen auditointitodistusten määrä
Lähde: Kotimaiset kasvikset ry

Laatutarha-auditointi-todistuksia, (kpl)	2007-2010	2011	2012	2013	2014	2015
viljelmät	307	126	162	241	194	99
pakkaamot	23	4	2	11	9	5
yhteensä	330	130	164	252	203	104
Todistuksia yhteensä	330					853

Kotimaiset Kasvikset ry on solminut 421 sopimusta sirkkalehtimerkin käytöstä. Näistä 40 on pakkaamoyrityksiä, joiden takaa löytyy 600 – 900 sopimustuottajaa. Kaiken kaikkiaan arvioidaan, että noin 1200 yritystä on Laatutarha-ohjeiston piirissä. Laatutarha-auditointien piirissä on valtaosa Suomessa tuotetusta suurttukkujen kautta kulkevasta kasvituotannosta.

Vuoden Avoin Puutarha 2015

